

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsinə görə rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında bəyanat	1
Müstəqil auditorların rəyi	2-3
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	4
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-48

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİNƏ
GÖRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA BƏYANAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

Aşağıdakı bəyanat, 2-3-cü səhifələrdə göstərilmiş müstəqil auditorların rəyində auditorların vəzifələri haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və Bank Melli İran Bakı Filialı ("Bank") maliyyə hesabatları ilə əlaqədar rəhbərlik və müstəqil auditorlar arasında müvafiq vəzifə bölgüsünü əks etdirmək məqsədi daşıyır.

Bankın 31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə fəaliyyətinin nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") əsasən müvafiq qaydada əks etdirən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə rəhbərlik məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik:

- Müvafiq mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və uyğun olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədəuyğun qərarların və təxminlərin qəbul edilməsi;
- Hər hansı əhəmiyyətli kənarlaşmaların açıqlanması və maliyyə hesabatlarında izah edilməsi şərti ilə MHBS-nin tələblərinə riayət olunması və;
- Əgər yaxın gələcəkdə, Bankın normal şərtlər altında fəaliyyətini davam etdirəcəyi güman edilsə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fəaliyyətin davamlılığı prinsipi əsasında hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Rəhbərlik həmçinin:

- Bankın daxilində səmərəli və yüksək səviyyəli daxili nəzarət sisteminin təşkili, tətbiqi və qorunması;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun olaraq hazırlanması və maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat uçotu sisteminin təşkil olunması;
- Mühasibat uçotunun Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş qanunvericilik və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq qaydada aparılması;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması və;
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması üçün məsuliyyət daşıyır.

31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə maliyyə hesabatları Bankın İdarə Heyəti tərəfindən 2 mart 2018-ci ildə təsdiq edilmişdir.

İdarə heyəti adından:

Najafimarganmaskan Asghar Khalil
Filial Müdiri Müavini

Mirheydər Vüqar Mirfəzil oğlu
Baş Mühasib

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

Bank Melli İran Bakı filialının Səhmdarları və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz Bank Melli İran Bakı Filialı ("Bank") 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixə başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici məlumatların icmalından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından düzgün əks etdirir.

İzahedici paraqraf

Biz, həmçinin maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edən 11 sayılı qeydi nəzərinizə çatdırmaq istəyirik. Həmin qeyddə Bankın Məhkəmə iddiası üzrə dövlət orqanlarından alınacaq məbləğin Tanınma və Qiymətləndirməsi təsvir edilmişdir. Bu məsələ ilə əlaqədar olaraq biz şərti rəy bildirmirik.

Maliyyə hesabatları üçün rəhbərliyin və Bankın idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatları Beynəlxalq Standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin firıldaqqılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazım bildiyi daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərliyin Bankı ləğv etmək və ya əməliyyatları dayandırmaq niyyəti olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativini olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Bankın daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi bağlı məsələlərin (belə məsələlər varsa) açıqlanmasına və mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Bankın idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslər Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditini üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz ümumiyyətlə maliyyə hesabatlarında firıldaqqılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmamasına kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyin yüksək dərəcəsini ifadə edir, lakin BAS-a uyğun olaraq aparılmış audit nəticəsində mövcud olan bütün təhriflərin üzə çıxarılmasına zəmanət vermir. Təhriflər firıldaqqılıq və ya səhv nəticəsində əmələ gələ bilər və fərdi və ya məcmu halda götürməklə hazırkı maliyyə hesabatlarının əsasında istifadəçilərin qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı halda əhəmiyyətli hesab olunur.

BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi olaraq biz audit zamanı peşəkar mühakimə və peşəkar spektisizm tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərinin müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını layihələşdirir və həyata keçirir, eləcə də rəyimiz üçün əsas yaratmaq məqsədilə kifayət və münasib olan audit sübutunu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir, çünki fırıldaqçılığa gizli sözləşmə, saxtakarlıq, bilərəkdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- Müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə auditə aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Bankın daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmürük.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyini, uçot təxminlərinin və əlaqəli açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.
- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının tətbiqinin münasibliyi və əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanaraq Bankın daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi ilə bağlı əhəmiyyətli şübhə doğuran hadisə və ya şəraitlərlə əlaqədar mühüm qeyri-müəyyənliyin olub-olmaması haqqında nəticə çıxarıyıq. Mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gəldiyimiz halda, biz auditor hesabatımızda fərdi maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli açıqlamalara diqqəti yönəltməliyik və ya, əgər bu cür açıqlamalar qeyri-münasib olarsa, rəyimizə düzəliş etməliyik. Lakin gələcək hadisə və ya şəraitlər Bank daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsinə gətirib çıxara bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, eləcə də maliyyə hesabatlarının müvafiq əməliyyat və hadisələri düzgün təqdim edib-etmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış əhatə dairəsi, vaxtı və əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarətdə hər hansı əhəmiyyətli çatışmazlıqları tərəfimizdən müəyyən olunduğu halda Bankın idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslərin nəzərinə çatdırmalıyıq.

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

Nexia EA LLC

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNƏ (Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	52,271,679	35,127,191
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	7	2,476,426	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	8	3,355,298	7,161,773
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	9	18,347,899	12,436,730
Binalar və avadanlıqlar	10	3,608,285	3,708,168
Qeyri-maddi aktivlər	10	50,198	38,083
Digər aktivlər	11	20,387,890	18,336,271
CƏMİ AKTİVLƏR		100,497,675	80,467,590
ÖHDƏLİKLƏR			
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	12	28,153,414	55,092,450
Müştəri hesabları	13	2,661,778	2,359,310
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəliyi	21	285,445	30,025
Digər öhdəliklər	14	112,127	1,079,211
Subordinasiya borcu	15	18,276,300	-
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		49,489,064	58,560,996
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı	16	73,611,171	51,433,671
Binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		12,036	17,403
Yığılmış zərər		(22,614,596)	(29,544,480)
CƏMİ KAPİTAL		51,008,611	21,906,594
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		100,497,675	80,467,590

İdarə heyəti adından:

Najafimarganmaskan Asghar Xəlil
Filial Müdiri Müavini

Mirheydər Vüqar Mirfəzil oğlu
Baş Mühəsib

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

9-48-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

**MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİRLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Faiz gəlirləri	17	2,970,943	3,260,948
Faiz xərcləri	17	(53,702)	(43,736)
Xalis faiz gəlirləri		2,917,241	3,217,212
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat , xalis		1,676,394	(30,895,622)
Hesablanmış faiz xərclərinin geri qaytarılması	12	4,073,158	-
Ehtiyat ayırmalarından sonra xalis faiz (zərəri)/gəlirləri		8,666,793	(27,678,410)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlir - zərər çıxılmaqla	18	208,960	363,993
Haqq və komissiya gəlirləri	19	199,077	135,382
Haqq və komissiya xərcləri	19	(67,655)	(44,298)
Ticarət üçün qiymətli kağızlar üzrə realizasiya olunmuş zərər		-	(8,395)
Digər gəlirlər		3,567	1,776
Əməliyyat (zərəri)/gəliri		9,010,742	(27,229,952)
Əməliyyat xərci	20	(1,830,806)	(2,042,207)
Vergidən əvvəlki mənfəət		7,179,936	(29,272,159)
Mənfəət vergisi (xərci) / gəliri	21	(256,761)	1,667
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT/(ZƏRƏR)		6,923,175	(29,270,492)
Yenidən qiymətləndimə üzrə ehtiyatın bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülməsi		-	6,709
Bölüşdürülməmiş mənfəətdə xalis dəyişiklik		6,923,175	(29,263,783)
Məcmu gəlirlər			
Digər məcmu gəlir komponentləri üzrə mənfəət vergisi gəliri		1,342	1,342
İL üzrə digər məcmu gəlirlər		1,342	1,342
Yenidən qiymətləndimə üzrə ehtiyatın bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülməsi		-	(6,709)
Digər ehtiyatlarında xalis dəyişiklik		1,342	(5,367)
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR / (ZƏRƏR)		6,924,517	(29,269,150)

İdarə heyəti adından:

Najafimarganmaskan Asghar Khalil
Filial Müdiri Müavini

Mirheydəröv Vüqar Mirfəzıl oğlu
Baş Mühasib

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

9-48-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Yığılmış zərər	Digər ehtiyatlar	Cəmi kapital
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq	51,433,671	(280,697)	22,770	51,175,744
İl üzrə xalis zərər	-	(29,270,492)	-	(29,270,492)
İl üzrə digər məcmu gəlirlər	-	-	1,342	1,342
Yenidən qiymətləndimə üzrə ehtiyata köçürmə	-	6,709	(6,709)	-
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq	51,433,671	(29,544,480)	17,403	21,906,594
İl üzrə xalis mənfəət	-	6,923,175	-	6,923,175
İl üzrə digər məcmu gəlirlər	-	-	1,342	1,342
Əlavə kapital qoyuluşu	22,177,500	-	-	22,177,500
Yenidən qiymətləndimə üzrə ehtiyata köçürmə	-	6,709	(6,709)	-
31 dekabr 2017-ci il tarixinə qalıq	73,611,171	(22,614,596)	12,036	51,008,611

İdarə heyəti adından:

Najafimərganmaskan Asghar Khalil
Filial Müdiri Müavini

Mirheydərov Vüqar Mirfəzail oğlu
Baş Mühasib

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

9-48-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALİ**PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ***(Azərbaycan manatı ilə)*

Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTİNİN HƏRƏKƏTİ:		
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	7,179,936	(29,272,159)
Düzəlişlər:		
Ehtimal edilən zərərlər üçün ehtiyat xərcləri	(5,749,552)	30,895,622
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri	117,225	116,546
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə kurs fərqlərindən mənfəət	44,702	(425,189)
Aktiv və passivlərdə dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri	1,592,311	1,314,820
Əməliyyat aktivlərində (artımlar)/azalışlar:		
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	903,438	7,382,636
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,347,607	2,719,464
Ticarət üçün qiymətli kağızlar	-	5,419,218
İnvestisiya qiymətli kağızları	(5,911,548)	(12,436,730)
Digər aktivlər	(154,727)	292,683
Əməliyyat öhdəliklərində artımlar/(azalışlar):		
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	(1,444,059)	2,290,942
Subordinasiya borcu	17,556,300	-
Müştəri hesabları	366,345	(594,882)
Digər öhdəliklər	(937,417)	1,031,756
Vergi tutulmalardan əvvəl daxil olan pul vəsaitləri:	16,318,250	7,419,907
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-	-
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/yönəldilmiş pul vəsaitləri	16,318,250	7,419,907
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTİNİN HƏRƏKƏTİ		
Bina və avadanlıqların alınması	(10,957)	(24,227)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	(18,500)	(10,050)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan pul vəsaitləri	(29,457)	(34,277)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL		
Səhmdar kapitalında artım	-	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri	-	-

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Xarici valyuta kurslarındakı dəy. pul və pul vəs. ekviv. təsiri		855,695	2,019,628
XALIS PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİ ARTIMLARI		17,144,488	9,405,258
PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə	6	35,127,191	25,721,933
PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİ, ilinin sonuna	6	52,271,679	35,127,191

İdarə heyəti adından:

Najafimarganmaskan Asghar Khalil
Filial Müdiri Müavini

Mirheydərov Vüqar Mirfəzil oğlu
Baş Mühəsib

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

2 mart 2018-ci il
Azərbaycan Respublikası, Bakı

9-48-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

1 GİRİŞ

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üçün Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş Bank Melli İran Bakı Filialı ("Bank") üçün tərtib edilmişdir. Bankın əsas işgüzar fəaliyyəti kommersiya və pərakəndə bank əməliyyatlarından ibarətdir.

Əsas fəaliyyət növləri. Bankın əsas fəaliyyəti fiziki və hüquqi şəxslərə bank xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən nəzarət altında və ona verilmiş 124 nömrəli ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

31 dekabr 2017-ci il üzrə aşağıdakı səhmdarlar Bankın buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	Ölkə	31 dekabr 2017-ci il %	31 dekabr 2016-cı il %
"Bank Melli İran"	İran İslam Respublikası	100	100

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi yer. Bankın hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:

Nobel prospekti 23, AZ 1025,

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Əməliyyat valyutası. Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə ("AZN") əks olunmuşdur. Azərbaycan Manatı Azərbaycan Respublikasının rəsmi valyutasıdır.

2 BANKIN ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycanda iqtisadi islahatlar və bazar iqtisadiyyatına uyğun hüquqi, vergi və normativ bazanın inkişafı davam etdirilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyi bu islahatlardan, eləcə də hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatının əsas göstəricilərinə bir sıra mənfi amillər təsir göstərir. 2014-ci ilin ikinci yarısından başlayaraq xam neftin qiymətinin xeyli aşağı düşməsinə nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasında iqtisadi artım, kapital bazarına çıxış və kapital dəyəri ilə bağlı qeyri-müəyyənlik davam edir, çünki Azərbaycan böyük həcmdə neft və qaz hasil və ixrac edir və onun iqtisadiyyatı xüsusilə də neft və qazın qiymətindən asılıdır. İqtisadi artım 2014 və 2015-ci illərdə müvafiq olaraq təxminən 2% və 1.1% həcmdə azalmış və 2016-cı ildə mənfi 3% olmuşdur. Bu amillər inkişaf edən iqtisadiyyatdan resessiya iqtisadiyyatına keçən zaman yüksək inflyasiya, işsizlik və azalan ÜDM ilə iqtisadi tənəzzülü dərinləşdirir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi istiqaməti vergi, hüquq, normativ və siyasi hadisələr ilə birlikdə Dövlətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və valyuta tədbirlərinin səmərəliliyindən xeyli dərəcədə asılıdır. Rəhbərlik Bankın əməliyyatlarına təsir edəcək iqtisadi mühitdə baş verən bütün hadisələri və Bankın maliyyə vəziyyəti üzərində təsirlərini, əgər varsa, proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

Neft ixracından daxil olan gəlirlərin azalması nəticəsində ARMB manatın dəstəklənməsi siyasətindən imtina etmişdir. Əlavə olaraq, ARMB-nin 21 fevral 2015-ci il tarixili qərarı ilə Azərbaycan manatı təxminən 34% devalvasiyaya uğramışdır və daha sonra 21 dekabr 2015-ci il tarixli qərarı ilə üzən

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

məzənnə rejiminin tətbiqinə başlanılmışdır və nəticədə Azərbaycan manatı ABŞ dolları və digər əsas valyutalar qarşısında təxminən 48% devalvasiyaya məruz qalmışdır. Azərbaycan manatının devalvasiyası 2016-cı ildə də davam etmiş və Azərbaycan manatı 31 dekabr 2016-cı il tarixinə qədər ABŞ dolları qarşısında 14% və Avro qarşısında isə 9% zəifləmişdir. 2017-ci il ərzində xarici valyuta məzənnələrində əhəmiyyətli dəyişiklik olmamışdır. 2016-cı ilin yanvar ayında Standard & Poor's, beynəlxalq reyting agentliyi Azərbaycanın uzunmüddətli və qısamüddətli suveren kredit reytinglərini xarici və milli valyutada spekulativ səviyyəyə azaltmışdır. 2016-cı ilin fevral ayından başlayaraq ARMB təkrarmaliyyələşdirmə dərəcəsini tədricən 3%-dən 15%-ə qədər artırmışdır və minimal kapitalın adekvatlığı əmsalı isə 12%-dən 10%-ə endirilmişdir. Bundan başqa, ARMB 2017-ci ildə ləğv edilmiş rəsmi məzənnənin 4% çərçivəsində valyuta məzənnəsi dəhlizi üzrə həddin müəyyən edilməsində valyuta bazarındakı spekulasiyaların qarşısını almışdır və xarici valyuta birjasının həcmində limit təqdim etmişdir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyanın digər bölgələrində baş verən bazar fəallığının azalması və iqtisadi artım sürətinin zəifləməsindən əziyyət çəkir. Dövlət bir sıra stabilləşdirmə tədbirləri tətbiq etməklə mövcud iqtisadi çətinliklərə cavab olaraq islahatlar prosesini sürətləndirməyi və bank sistemində dəstək olmağı planlayır. Rəhbərlik hesab edir ki, mövcud şəraitdə Bankın davamlılığını təmin etmək üçün lazımı tədbirlər görülür, lakin yuxarıda göstərilən sahələrdə vəziyyətin çətinləşməsi Bankın nəticələrinə və maliyyə vəziyyətinə mənfi şəkildə təsir göstərə bilər.

Davam edən böhran fonunda Azərbaycan hökuməti iyirmi il ərzində hökm sürən neft-yönümlü iqtisadi siyasətini iqtisadiyyatın diversifikasiyasına dəyişmişdir. Bu məqsədlə düzgün inkişaf strategiyasını hazırlamaq üçün milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə “milli strateji yol xəritəsi” təsdiq edilmişdir. “Milli strateji yol xəritəsinin” tətbiqi həyata keçirilmiş islahatların effektivliyini təhlil etməsi və yeni təkliflər irəli sürməsi üçün yeni təsis edilmiş “İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi”nə tapşırılmışdır. Daha bir mühüm struktur islahat isə tənzimləmənin təkmilləşdirilməsi və qanunsuz maliyyə fəaliyyətinə qarşı mübarizə aparılması ilə maliyyə sektoru üzərində ciddi, şəffaf və çevik nəzarəti gücləndirmək üçün “Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası” publik hüquqi şəxsin yaradılması olmuşdur.

Əhəmiyyətli tədbirlər həmçinin gömrük və vergi xidmətlərində də həyata keçirilmişdir. 1 avqust 2016-cı il tarixinə daha operativ və şəffaf gömrük rəsmiləşdirmələrini (“yaşıl dəhliz” və digər çıxış sistemləri) təmin etmək məqsədi ilə yeni normativ hüquqi aktlar həyata keçirilmişdir. Yeni sadələşdirilmiş prosedurlar idxalın stimullaşdırmasını və biznes və xarici ticarət üçün əlverişli şərait yaratmasını nəzərdə tutur. Gömrük sahəsində islahatların davamı olaraq “məmur-vətəndaş təmasları”nı minimuma endirmək məqsədilə elektron vergi bəyannamələrinin tətbiqi həyata keçirilir. Mövcud vergi sistemində dəyişikliklər etmək məqsədilə “2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri”nin təsdiqi haqqında Sərəncam imzalanmışdır. Prezidentin sərəncamında tələb olunur ki, Vergilər Nazirliyi kameral və səyyar vergi yoxlamalarının qısa müddətdə başa çatdırılmasını təmin etsin və vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında birbaşa təmasın minimuma endirilməsi məqsədilə elektron auditin tətbiq dairəsini genişləndirsin. İnhisarçılıq tədbirlərində daha bir mühüm dəyişiklik Cinayət Məcəlləsinə edilmişdir.

Bundan başqa, 16 dekabr 2016-cı il tarixli Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər nəticəsində xərclərin süni şəkildə artırılması hallarının qarşısının alınması məqsədilə “transfer qiyməti” və güclü iqtisadiyyata malik ölkələrdə də geniş istifadə olunan “kəonüllü vergi açıqlaması” tətbiq ediləcək. Əlavə olaraq, vergi öhdəliyinin düzgün hesablanmaması səbəbindən vergi orqanları tərəfindən tətbiq olunan maliyyə sanksiyalarının əlavə təsirinin qarşısını almaq məqsədilə “vergi öhdəliyinin əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi” mexanizmi işə düşəcək. Bununla yanaşı, elektron hesab fakturalarının tətbiqi vergidən yayınmanın qarşısının alınmasında mühüm rol oynayacaq və vergi sisteminin optimallaşdırılmasına müsbət təsir göstərəcək. Vergi agentləri kimi fəaliyyət göstərən banklar Azərbaycanda vergi ödəyicisi olmayan şəxs tərəfindən köçürülən vəsait hesabına 18% ƏDV tutmalı və Dövlət Büdcəsinə ödəməlidirlər. Vergi agentləri olaraq fəaliyyət göstərən banklar Azərbaycanda vergi ödəyicisi olmayan və Azərbaycan Respublikasında ƏDV qeydiyyatı olmayan qeyri-rezidentdən virtual məkanda iş və ya xidmətlərin alıcısı olan şəxsə, eləcə də Azərbaycan vergi ödəyicisi olmayan və Azərbaycan Respublikası hüdudlarından kənarında elektron qaydada təşkil edilmiş lotereya, digər yarış və müsabiqənin

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

İştirakçısı olan şəxsə 18% ƏDV hesablayır və həmin şəxs hesabına Dövlət Büdcəsinə ödəyir. Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların restrukturizasiya və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində qeyri-İşlək aktivlərin təqdim edilməsi 1 yanvar 2020-ci il tarixinə qədər ƏDV-dən azad edilmişdir. Qeyri-İşlək aktivlərin təqdim edilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən müəyyən edilməlidir. Vergi Məcəlləsinə edilən əlavə və dəyişikliklər ilə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən banklardan və poçt rabitəsinin milli operatorlarından tələb olunur ki, hüquqi şəxs və fərdi sahibkarlardan nağd qaydada pul vəsaitlərinin çıxarılmasına görə 1% sadələşdirilmiş vergi tutulsun. Vergi Dövlət Büdcəsinə köçürülməli və növbəti ayın 20-ci günündən gec olmayaraq bəyan edilməlidir.

Davam edən böhran şəraitinin qısa müddətli olacağı və qaz layihələrinə qoyulan investisiyaların təsiri ilə 2017-ci ildə iqtisadi artımın qismən bərpa olunacağı gözlənilir. ÜDM-nin 1.4% və qeyri-neft sənayesinin isə 2.4% artacağı proqnozlaşdırılır. Uzunmüddətli perspektivdə Azərbaycan 2018-ci ildə həyata keçiriləcəyi proqnozlaşdırılan yeni qaz yataqlarının istismarından fayda əldə edəcək.

3 ƏSAS UÇOT PRİNSİPLƏRİNİN XÜLASƏSİ

Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsas prinsipləri. Hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq tarixi dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır. Qeyd olunan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot prinsipləri aşağıda göstərilir. Həmin uçot prinsipləri başqa hallar nəzərdə tutulmadıqda, bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir.

Hazırlanmış maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının tələblərinə uyğundur. Həmçinin, yerli mühasibat uçotunun tələblərinə və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları əsasında hazırlanan maliyyə hesabatları arasında əhəmiyyətli fərqlər mövcud olmamışdır. Mövcud fərqlər başlıca olaraq aşağıdakı səbəblərə görə yaranır:

- aktivlər üzrə hesablanmış faizlərin MHBS-yə görə hesabatlarda Müştərilərə verilmiş kreditlərlə birlikdə əks olunur, halbuki prudensial məqsədlər üçün hesablanmış faizlər digər aktivlərin tərkibində göstərilmişdir;
- adi ehtiyatlar MHBS-yə görə hesabatlarda aktivlərin dəyərindən çıxılaraq, prudensial hesabatlardan isə kapital hissədə tanınmışdır.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları. Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərən yaxşı məlumatlandırılmış müstəqil tərəflər arasında əməliyyatın ümumi şərtlər əsasında həyata keçirildiyi zaman aktivin mübadilə edilə bildiyi və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi məbləği təşkil edir. Ədalətli dəyər fəal bazarda alınıb satılan maliyyə aktivləri üzrə cari tələb qiymətini və maliyyə öhdəlikləri üzrə cari təklif qiymətini əks etdirir. Bazar riskləri qarşılıqlı şəkildə əvəzləndirilən aktiv və öhdəliklər ilə əlaqədar Bank qarşılıqlı surətdə əvəzləndirilən risklər üzrə ədalətli dəyər göstəricilərinin müəyyən edilməsi üçün orta bazar qiymətlərindən istifadə edə bilər və xalis açıq mövqeyə müvafiq tələb və təklif qiyməti tətbiq edə bilər. Maliyyə aləti fəal bazarda o zaman sərbəst surətdə alınıb satıla bilən aktivlər kimi qəbul edilir ki, onların qiymətləri haqqında məlumat fond birjasında və ya digər maliyyə təşkilatından sərbəst və müntəzəm şəkildə əldə edilə bilsin və bu zaman həmin qiymətlər könüllü şəkildə bazar şərtləri çərçivəsində həyata keçirilən real və müntəzəm əməliyyatları əks etdirməlidir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Bazar qiymətləri mövcud olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti modeli, könüllü şəkildə həyata keçirilən ən son əməliyyatlar haqqında məlumata əsaslanan modellər kimi qiymətləndirmə üsulları, eləcə də investisiya qoyulan müəssisələr haqqında maliyyə məlumatlarının təhlili istifadə edilir.

Qiymətləndirmə üsulları müşahidə edilə bilən bazar məlumatları ilə dəstəklənməyən fərziyələrin istifadə olunmasını tələb edə bilər. Bu fərziyələrin hər hansı birinin mümkün alternativ variantla əvəz edilməsi nəticəsində mənfəət, gəlir, aktiv və öhdəliklərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsinə səbəb olacaq hallar barədə məlumat hazırkı maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərclər əməliyyatın həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri maliyyə xərclərinə daxil edilmir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya olunmuş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər xaric olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir.

Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spredini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir.

Diskont dəyərini hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin uçotu. Mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə göstərilən ticarət üçün qiymətli kağızlar, derivativlər və digər maliyyə alətləri əvvəlcə ədalətli dəyərdə qeydə alınır. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla ədalətli dəyərdə qeydə alınır. İlkin uçot zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin uçot zamanı yaranan gəlir və ya zərər yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Qanunvericilik və ya ümumi qəbul edilmiş bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində təchiz olunması nəzərdə tutulan maliyyə aktivlərinin bütün digər alış və satışları ("müntəzəm" alış və satışlar), Bankın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda qeydə alınır.

İlkin uçotdan sonra maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metoduna əsasən amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilir.

Maliyyə aktivlərinin uçotdan silinməsi. Bank aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərini uçotdan silir: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Bank maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda.

Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivini satış üzrə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Overnayt depozitlər istisna olmaqla, bütün qısamüddətli banklararası yerləşdirmələr digər banklardan alınacaq vəsaitlərə daxil edilir. Məhdudlaşdırılmış məbləğlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılır. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində əks etdirilir.

ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar. ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar maya dəyərində qeydə alınmaqla, Bankın gündəlik əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün nəzərdə tutulmayan məcburi ehtiyat depozitlərini əks etdirir.

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılmaq şərtilə Bank tərəfindən müxbir banklara avans şəklində pul vəsaiti və onun ekvivalentləri verildiyi zaman uçota alınır. Bu zaman, Bankın derivativ maliyyə alətləri ilə əlaqəsi olmayan və sərbəst surətdə alınıb satıla bilməyən debitor borcları üzrə alqı-satqı əməliyyatı aparmaq niyyəti olmur. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılmaq şərtilə sərbəst surətdə alınıb satıla bilməyən qeyri-derivativ maliyyə alətləri ilə əlaqəsi olmayan debitor borclarının əldə edilməsi və ya yaradılması məqsədilə, Bank tərəfindən müştərilərə avans şəklində nağd pul verildiyi zaman uçota alınır. Bu zaman Bankın həmin debitor borcları üzrə alqı-satqı əməliyyatı aparmaq niyyəti olmur. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi. Maliyyə aktivinin ilkin uçotundan sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halın ("zərər halları") nəticəsində yaranmış və etibarlı şəkildə təxmin edilə bilən maliyyə aktivini və ya maliyyə aktivləri Bank üzrə gələcək pul vəsaitlərinin məbləğinə və ya vaxtına təsir göstərən dəyərsizləşmə üzrə zərərlər il üzrə mənfəət və zərəre aid edilir.

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Ayrıca qiymətləndirilən maliyyə aktivini (əhəmiyyətindən asılı olmayaraq) ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair Bankda obyektiv dəlil olmadıqda, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri Banka aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birlikdə qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsi məsələsinə baxarkən Bankın nəzərə aldığı əsas amillər həmin aktivin vaxtı keçmiş statusu və hər hansı girov təminatının realizasiya oluna bilməsidir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair obyektiv əlamətlərin mövcud olmasını müəyyən edən əsas meyarlar aşağıda göstərilir:

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi və bu zaman gecikdirilmiş ödənişin hesablaşma sistemlərindəki gecikmə ilə izah edilə bilməməsi;
- borcalanın əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi və bunun Bankın borcalan haqqında maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənməsi;
- borcalanın müflisləşməsi və ya onun maliyyə strukturunun yenidən təşkil edilməsi riskinə məruz qalması;
- borcalana təsir göstərən milli və ya yerli iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəticəsində onun ödəniş statusunda mənfi dəyişikliklərin baş verməsi; və ya
- girovun dəyərinin bazar şərtlərinin pisləşməsi nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi.

Aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlərin kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri analoji kredit risk xüsusiyyətlərinə əsasən qeydə alınır. Həmin xüsusiyyətlər qiymətləndirilən aktivlərin müqavilə üzrə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu cür aktivlər Bank üzrə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin təxmin edilməsi üçün uyğundur.

Dəyərsizləşməyə qarşı məcmu şəkildə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri bankdakı pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti, həmin aktivlərlə bağlı müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, keçmişdə baş vermiş zərər halları nəticəsində yaranacaq vaxtı keçmiş borcların həcmində dair rəhbərlikdə mövcud olan statistikaya və vaxtı keçmiş borcların geri qaytarılması nailiyyətinə əsasən müəyyən edilir.

Keçmiş dövrlərə təsir göstərməyən cari şəraitin təsirini əks etdirmək və cari dövrdə mövcud olmayan keçmiş hadisələrin təsirini aradan qaldırmaq məqsədilə, keçmiş illərin statistikasını müşahidə edilə bilən cari məlumatlara əsasən tənzimlənilir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində uçota alınan dəyərsizləşmiş maliyyə aktivini ilə bağlı şərtlərə yenidən baxılarsa və ya bu şərtlər borcalanın və yaxud borcverənin maliyyə vəziyyətindəki çətinliklərə görə dəyişərsə, dəyərsizləşmənin uçotu şərtlərin dəyişməsindən əvvəlki effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır.

Aktivin balans dəyərini effektiv faiz dərəcəsilə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərində (kreditlər üzrə baş verməmiş gələcək zərərlər istisna olmaqla) silmək üçün aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlər ehtiyat hesabında qeydə alınır.

Girov qoyulmuş maliyyə aktivini üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərində hesablanması girovun əldə edilməsi və satılması xərcləri çıxılmaqla, girov nəticəsində yaranan bilən (girovun olub-olmaması ehtimal edildikdə) pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləği sonrakı dövrdə baş vermiş hadisəyə görə azalarsa və həmin azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə (məsələn, borcalanın kredit reytinginin artması kimi) aid edilərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər il üzrə mənfəət və zərər hesabına yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpa edilir.

Aktivlər qaytarıla bilmədikdə onlar, aktivin və ya onun hissəsinin bərpa olunması üçün bütün zəruri prosedurların tamamlanmasından və zərərin məbləğinin müəyyən edilməsindən sonra müvafiq zərər ehtiyatından silinir.

Kreditlərlə bağlı digər öhdəliklər. Bank akkreditivlər və maliyyə zəmanətləri daxil olmaqla, kreditlərlə bağlı öhdəlikləri öz üzərinə götürür. Maliyyə zəmanətləri müştərinin üçüncü şəxslər qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi və kreditlər kimi eyni kredit riskinə məruz qaldığı halda, ödənişlərin aparılması üzrə dəyişilməz öhdəlikləri əks etdirir. Kreditlərin verilməsi üzrə maliyyə zəmanətləri və öhdəlikləri əvvəlcə qaydaya görə əldə edilmiş komissiya gəlirləri ilə təsdiqlənən ədalətli dəyərlə qeydə alınır. Həmin məbləğ öhdəliyin qüvvədə olduğu müddət ərzində düz xətt metodu ilə amortizasiya edilir. Bu metod Bankın xüsusi kredit müqaviləsi imzalayacağı və onu qısa müddətdə satmayacağı ehtimal edildikdə tətbiq edilmir; bu cür kreditlərin verilməsi öhdəlikləri üzrə komissiya gəlirləri təxirə salınmaqla, kreditin ilkin uçotu zamanı onun balans dəyərində daxil edilir. Hər bir hesabat dövrünün sonunda öhdəliklər (i) ilkin uçot zamanı amortizasiya olunmamış məbləğin qalığı və (ii) hər bir hesabat dövrünün sonunda öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan xərclər üzrə ən yaxşı təxminlərdən daha yüksək olanı ilə ölçülür.

Binalar və avadanlıqlar. Binalar, yığılmış amortizasiyanı və lazım olduqda dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatı çıxmaqla, ilkin dəyərdə və ya aşağıda göstəriləyi kimi yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə qeydə alınır.

Binalar və avadanlıqların bütün digər növləri yığılmış amortizasiyanı və dəyərsizləşmə üzrə zərəri çıxmaqla (əgər varsa), ilkin dəyərdə qeydə alınır.

Kiçik həcmli təmir və istismar xərcləri çəkildiyi zaman xərcə silinir. Binalar və avadanlıqların əsas komponentlərinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Binalar və avadanlıqlar dəyərsizləşdikdə, onlar binalar və avadanlıqların istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyər ilə satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdən daha yüksək olan dəyərə silinir. Aktivin balans dəyərindəki azalma dəyərsizləşmə məbləğinin kapitalda göstərilən əvvəlki ilin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatından artıq olan həcmdə mənfəət və zərəre aid edilir. Aktivin istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyərin və ya satış xərcləri çıxılmaqla, onun ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün istifadə edilən təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə əvvəlki dövrlərdə hər hansı aktiv üçün qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərərlər bərpa edilir.

Satışdan yaranan gəlir və zərər, gəlirin məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və zərərdə əks etdirilir.

Amortizasiya. Əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya düz xətt metoduna əsasən, yəni əsas vəsaitlərin aşağıda göstərilən təxmini faydalı xidmət müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə aktivlərin ilkin dəyərini qalıq dəyərində azaltmaqla hesablanır:

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

Binalar	2%
Kompüter və rabitə avadanlıqları	20%
Mebel, qurğular və sair	20%
Nəqliyyat vasitələri	15%
Digər aktivlər	20%

Aktivin artıq köhnəldiyi və istismar müddəti başa çatdığı halda, satış üzrə təxmin edilən xərclər çıxılmaqla, Bankın həmin aktivin satışı nəticəsində əldə edəcəyi təxmin edilən məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Bank aktivini onun fiziki istismar müddətinin sonuna qədər istifadə edəcəyini gözlədikdə, aktivin qalıq dəyəri sıfıra bərabər olur. Aktivlərin qalıq dəyərləri və faydalı xidmət müddətləri lazım olduqda hər bir hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və dəqiqləşdirilir.

Qeyri-maddi aktivlər. Bankın qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən kapitallaşdırılmış proqram təminatından ibarətdir.

Əldə edilmiş proqram təminatı lisenziyaları həmin proqram təminatının alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclərin əsasında kapitallaşdırılır. Bank tərəfindən nəzarət olunan identifikasiya edilə bilən unikal proqram təminatı ilə birbaşa əlaqəli olan tərtibat xərcləri, çəkilmiş xərclərdən artıq olan əlavə iqtisadi səmərə gətirəcəyi halda qeyri-maddi aktivlər kimi tanınır. Kapitallaşdırılmış xərclərə proqram təminatını tərtib edən işçilərə sərf olunan xərclər və ümumi təsərrüfat xərclərinin müvafiq hissəsi daxildir. Proqram təminatı ilə əlaqədar bütün digər xərclər (məs, texniki dəstək xərcləri) çəkildiyi zaman xərcə silinir. Kapitallaşdırılmış proqram təminatı təxmin edilən faydalı xidmət müddəti (10 il) ərzində düz xətt metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər. Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər, müxbir banklar tərəfindən Banka nağd pul və ya digər aktivlər verildiyi andan qeydə alınır. Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

Bank verdiyi borcları geri aldıqda, həmin borc öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə yaranan gəlir və ya xərclərə daxil edilir.

Müştəri hesabları. Müştəri hesabları fiziki şəxslər, dövlət müəssisələri və ya hüquqi şəxslər qarşısındakı qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərini əks etdirir və amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınır.

Müddətli borc öhdəlikləri. Müddətli borc öhdəliklərinə rezident və qeyri-rezident bankların və maliyyə institutları tərəfindən sabit ödəmə müddəti və sabit və ya dəyişkən faiz dərəcələri ilə verilmiş kreditlər və depozitlər daxildir. Müddətli borc öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

Subordinasiya borcu. Subordinasiya borcu, Bank Melli İran Baş ofisinə ödəniləcək törəmə olmayan uzunmüddətli öhdəlikdir və amortizasiya olunmuş dəyərdə göstərilir. Borc, o halda subordinasiya borcu hesab edilir ki, iflas halında həmin borc bütün digər kreditorların ödənişindən sonra ödəniləcəkdir. Subordinasiya borcu Bankın 2-ci dərəcəli kapitalının elementidir.

Mənfəət vergisi. Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunvericiliyinə uyğun olaraq göstərilmişdir. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir və bu və ya digər dövrdə vergi təsiri bilavasitə digər məcmu gəlirlərdə və ya kapitalda qeydə alınan əməliyyatlar istisna olmaqla, mənfəət və zərərdə qeydə alınır.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkən uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilkən qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (biznes birləşməsi halları istisna olmaqla). Təxirə salınmış vergi qalıqları, qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərəri o zaman hesablanır ki, bu çıxılmaların realizasiya oluna bilməsi üçün gələcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilsin.

Gəlir və xərclərin uçotu. Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Bank tərəfindən əldə edilmiş komissiya haqları, Bankın xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Bank, kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlikləri mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə qeydə alınan maliyyə öhdəlikləri kimi təsnifləşdirmir.

Kreditlərin və digər borc alətlərinin vaxtında qaytarılması ilə bağlı şübhə yarandıqda, onlar dəyərsizləşmə məbləğinin müəyyən edilməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün istifadə edilən effektiv faiz dərəcəsi əsasında faiz gəlirlərini əks etdirməklə bərpa dəyərinə qədər azaldılır.

Bütün digər komissiya gəlirləri, digər gəlirlər və digər xərclər adətən göstərilməli olan ümumi xidmətlərdə faktiki göstərilmiş xidmətlərin payı kimi müəyyən edilmiş konkret əqdin tamamlanma dərəcəsiindən asılı olaraq hesablama metodu ilə qeydə alınır.

Xarici valyutanın yenidən qiymətləndirilməsi. Bankın funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Bankın bütün müəssisələrinin funksional valyutası və Bankın hesabat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Monetar aktiv və öhdəliklər, ARMB-nin müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilir. Xarici valyuta ilə əməliyyatların həyata keçirilməsi və ilin sonuna ARMB-nin rəsmi valyuta məzənnəsi ilə xarici valyutada ifadə olunan

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

monetar aktiv və öhdəliklərin hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə fərqləri mənfəət və zərərə aid edilir. İlin sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilmə qeyri-monetar maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərində təsiri ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirmə nəticəsində gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi əks etdirilir.

31 dekabr 2017-ci və 31 dekabr 2016-cı il tarixinə qüvvədə olan valyuta məzənnələri:

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
1 ABŞ Dollar/1 AZN	1.7001	1.7707
1 Avro/1 AZN	2.0307	1.8644

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquq, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər.

Səhm üzrə mənfəət. İmtiyazlı səhmlər geri qaytarılan deyil və kapitalda iştirak hüququ verən səhmlər kimi nəzərdən keçirilir. Səhm üzrə gəlir Bankın sahibkarlarına aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ili ərzində dövrüyyədə olan kapitalda iştirak hüququ verən səhmlərin orta miqdarına bölünməsi ilə müəyyən olunur.

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar. Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar Bankın işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

4 UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ EHTİMALLAR VƏ MÜLAHİZƏLƏR

Bank, növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və ehtimallar irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

Kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə zərər. Bank müntəzəm olaraq kredit portfelləri üzrə dəyərsizləşmənin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün onu təhlil edir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məcmu gəlirlər haqqında hesabatda əks etdirilməsini müəyyən edərkən, Bank kredit portfelində konkret bir kreditin dəyərində azalmanın müşahidə edilməsindən əvvəl kredit portfeli üzrə pul vəsaitlərinin təxmin edilən hərəkətində ölçülə bilən azalmanı əks etdirən nəzərə qarşı əlamətlərin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür. Bu göstəricilərə, Bankdakı borcalanların ödəniş statusunda və ya Bankdakı aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar ölkə səviyyəsində və ya yerli iqtisadi şərtlərdə mənfi dəyişikliyin olduğunu əks etdirən müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir.

Rəhbərlik gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə edilən kredit portfelindəki aktivlər ilə analoji kredit riskinə və dəyərsizləşmə üzrə obyektiv əlamətlərə malik aktivlər ilə əlaqədar

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

əvvəlki ilin zərərləri haqqında məlumata əsaslanan təxminlər tətbiq edir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu. Bank öz fəaliyyəti gedişində əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 39 sayılı BMS-ə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə uçota alınmalıdır. Lakin, həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazım gəlir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların şərtləri haqqında məlumat 27 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır.

5 DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş lakin qüvvəyə minməmişdir.

2014-2016-cı illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər MUBSS-nin illik təkmilləşdirilməsi nəticəsində Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) edilmiş üç düzəlişi ehtiva edir.

Standart	Düzəlişin mövzusu
MHBS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının İlk dəfə Tətbiq edilməsi”	İlk dəfə tətbiq edənlər üçün qısamüddətli istisnaların silinməsi: Düzəlişlər MHBS 7, MUBS 19, MHBS 12 və MUBS 27 ilə əlaqədar olan MHBS 1-də qısamüddətli istisnaları aradan qaldırır.
MHBS 12 “Digər Müəssisələrdə İştirak Paylarının Açıqlanması”	Standartın tətbiq sahəsinin aydınlaşdırılması: MHBS 12 standartında deyilir ki, müəssisə tərəfindən satış üçün saxlanılan kimi təsnif edilən törəmə, asılı və ya birgə müəssisələrdə ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatlarının təmin olunmasına ehtiyac yoxdur.
MUBS 28 “Asılı Təsərrüfat Cəmiyyətlərinə İnvestisiya Qoyuluşları”	Asılı və ya birgə müəssisələrin ədalətli dəyərdə ölçülməsi: Düzəlişlər aydınlıq gətirir ki, vençur təşkilat və ya digər ixtisaslaşmış qurum olan müəssisə tərəfindən saxlanılan asılı və birgə müəssisələrdə investisiya qoyuluşlarının mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə ölçmək üçün seçkilər ilkin tanınma zamanı investisiyalar əsasında asılı və ya birgə müəssisələrdə hər bir investisiya üçün

MHBS 1 və MUBS 28 standartlarına düzəlişlər 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir.

MUBS və MUSS mövcud MHBS və ABS ÜQMP gəlir tələblərini əvəz edəcək birgə gəlirin tanınması standartı **MHBS 15 “Müştərilərlə bağlanmış Müqavilələr üzrə Gəlirlər”** hazırlamışlar. MHBS 15 standartı MHBS rəyçisinin gəlirin necə və nə vaxt tanınmasını, eyni zamanda belə müəssisələrin istifadəçiləri daha dolğun və uyğun açıqlamalar ilə təmin edəcəyini müəyyənləşdirir. Standart yeganə olaraq, müştərilərlə bağlanmış müqavilələrə tətbiq ediləcək beş-pilləli prinsiplər modelini təqdim edir. MHBS 15 standartı 2014-cü ilin may ayında hazırlanmışdır və fəaliyyətin başlanması tarixi 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlanmış illik dövrlər üçün tətbiq olunacaqdır. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

MUBS 40 “İnvestisiya Mülkiyyətinin Transferləri” aydınlaşdırır ki, müəssisə yalnız əmlakın istifadəsində baş vermiş dəyişikliyə dair sübut olduğu halda əmlakı yalnız investisiya mülkiyyətinə/mülkiyyətindən təsnifləşdirə bilər.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Müəssisə dəyişikliklərin ilk dəfə tətbiq olunduğu illik hesabat dövründə və ya hesabat dövrünün başlanmasında sonra baş vermiş istifadə edilmiş dəyişikliklərə olan düzəlişləri tətbiq edir. Keçmiş nəzər salmadan istifadəsi mümkün olduqda retrospektiv tətbiqinə də icazə verilir.

BMHŞK 22 “Xarici Valyuta ilə Həyata keçirilən Əməliyyatlar və Əvvəlcədən Ödəmələr” standartı aşağıdakı hallarda xarici valyuta əməliyyatlarına və ya onun hissələrinə xitab edir:

- Xarici valyuta ilə göstərilən və ya qiymətləndirilən ödənişlər mövcuddursa;
- Müəssisə vaxtından əvvəl ödənilən aktivlər və ya təxirə salınmış gəlir öhdəliklərini həmin ödənişlər ilə bağlı müvafiq aktiv, xərc və gəlirin tanınmasından əvvəl tanıyırsa; və
- Vaxtından əvvəl ödənilən aktivlər və ya təxirə salınmış gəlir öhdəlikləri qeyri-monetar hesab olunarsa.

Şərhlər Komitəsi aşağıdakı qənaətə gəlib ki, valyuta məzənnəsini müəyyənləşdirmək məqsədilə həyata keçirilən əməliyyatın tarixi vaxtından əvvəl ödənilən qeyri-monetar aktivlər və ya təxirə salınmış vergi öhdəliklərinin ilkin tanınma tarixidir. Vaxtından əvvəl ödənilən çoxsaylı ödənişlər və ya daxilolmalar mövcud olarsa, əməliyyatın tarixi hər bir ödəniş və ya daxilolma üzrə təyin edilir.

Şərh 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üzrə qüvvədədir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

MHBS 9 “Maliyyə Alətləri” standartı 2009-cu ilin noyabr ayında dərc edilmiş və daha sonra 2010-cu ilin oktyabr ayında maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ölçülməsi və tanınmasına xitam verilməsi ilə bağlı ona bəzi dəyişikliklər edilmişdir.

- MHBS 9 tələb edir ki, MUBS 39 “Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartı çərçivəsində tanınan bütün maliyyə aktivləri daha sonrakı dövrlərdə amortizasiya olunmuş maya dəyərində və ya ədalətli dəyərdə ölçülür. Növbəti dövrlərdə amortizasiya olunmuş maya dəyərində ölçülmə tələbi xüsusi olaraq biznes modelinə müvafiq olaraq əsas məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanılması olan və borc sazişi üzrə əsas borcun qalıq dəyəri üzrə əsas borc və faizlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin ödənilməsinə nəzərdə tutulan borc investisiyalarına aiddir. Bütün digər borc və kapital investisiyaları növbəti mühasibat dövrlərində onların ədalətli dəyərində müvafiq olaraq ölçülür;
- MHBS 9 tərəfindən yaradılan ən əhəmiyyətli təsir, maliyyə öhdəliyinin (mənfəət və zərər hesabları vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan) ədalətli dəyərində bu öhdəliklər üzrə kredit risklərində olan dəyişikliklərin nəticəsində maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsində olan dəyişiklikləri və uçotunun aparılmasını əhatə edir. Xüsusilə, MHBS 9 tələblərinə görə, mənfəət və zərər hesabı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan maliyyə öhdəlikləri üzrə kredit risklərinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər məcmu gəlir hesabatında təqdim edilir, lakin əgər kredit risklərindəki dəyişikliklərin təsirinin bu şəkildə məcmu gəlir hesabatında təqdim olunması mənfəət və zərər hesablarında mühasibatın paralellik prinsipini pozursa və ya olan qeyri-paralelliyi daha da artırarsa bu qayda tətbiq edilmir. Maliyyə öhdəliyinin kredit risklərindəki dəyişikliklərin nəticəsində onların ədalətli dəyərində yaranan dəyişikliklər daha sonrakı dövrlərdə mənfəət və zərər hesablarına təsnifləşdirilmir. Əvvəllər, MUBS 39 tələblərinə müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesabı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərində baş verən bütün dəyişikliyin məbləği, birbaşa mənfəət və zərər hesabatında uçota alınır.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

MHBS 9 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlayan və ya daha sonrakı illik dövrlər üzrə effektivdir.

MHBS 2 “Pay Alətləri Əsasında Ödəmə” standartına düzəliş – MUBSS, MHBS 2 “Pay Alətləri Əsasında Ödəmə” standartına yekun düzəlişlərini açıqlamışdır. Həmin düzəlişlər pay alətləri əsasında ödəmə əməliyyatlarının təsnif edilməsinə və ölçülməsinə aydınlıq gətirir.

Fəaliyyətin keyfiyyət şərtlərinin daxil olduğu dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələrinin uçotu

Bu düzəlişlər olunana qədər, MHBS 2 standartında dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələri üzrə öhdəliklərin ədalətli dəyərinə hüququn verilməsi şərtlərinin hansı şəkildə təsir göstərməsi ilə bağlı hər hansı təlimat daxil edilməmişdir. MUBSS, kapital alətləri vasitəsilə həyata keçirilən pay alətləri əsasında ödəmələr üzrə istifadə olunmuş eyni yanaşmanı davam etdirən dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmələr üzrə uçot tələblərini təqdim edən təlimat əlavə etmişdir.

Xalis ödəmə xüsusiyyətləri ilə pay alətləri əsasında ödəmə sövdələşmələrinin təsnifatı

MUBSS, MHBS 2 standartına istisna tətbiq etmişdir. İstisna nəticəsində, müəssisə ödənişlərini pay alətləri əsasında ödəmə sövdələşmələri ilə həyata keçirdikdə pay alətləri əsasında ödəmələr təmin olunmuş təhlükəsizlikdə kapital alətləri əsasında ödəmələr olaraq təsnif edilir.

Dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmədən kapital alətləri əsasında ödəməyə keçərkən pay alətləri əsasında ödəməyə düzəlişlərin uçota alınması

Bu düzəlişlər olunana qədər, MHBS 2 şərtlər və şərait ilə bağlı düzəlişlər səbəbilə dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmədən kapital alətləri əsasında ödəməyə keçərkən zamanda baş verən halları nəzərdə tutmamışdır. MUBSS aşağıdakı izahatları təqdim edir:

- Belə dəyişikliklərdə dəyərinin nağd ödənilməsi müəyyənləşdirilmiş səhmlər əsasında ödəmə ilə tanınmış əsl öhdəliyin tanınması dayandırılır və kapital alətləri vasitəsilə həyata keçirilən ödəmələr düzəliş tarixinə qədər yerinə yetirilmiş xidmətlər dərəcəsinə ədalətli dəyərə düzəliş tarixində tanınır;
- Düzəliş tarixinə öhdəliyin qalıq məbləği və eyni tarixdə kapitalda tanınmış məbləğ arasında fərq yaranarsa, həmin fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınacaq.

Bu düzəlişlər 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

MHBS 16 “İcarələr”, MHBS məruzəçisinin icarələri tanıma, ölçmə, təqdim etmə və açıqlama formasını müəyyən edir. Standart, icarə müddəti 12 ay və ya daha az olarsa, yaxud baza aktivinin dəyəri az olarsa, bütün icarələr üzrə aktiv və öhdəlikləri tanımaq üçün icarəçidən tələb olunan vahid mühasibat uçotu modelini təmin edir. İcarəyə verən MHBS 16-nın yanaşması ilə icarələri əməliyyat və ya maliyyə icarələri olaraq təsnif etməyə davam edir və icarəyə verənin mühasibat uçotu əsaslı olaraq dəyişməz qalır, MUBS 17.

MHBS 16 “İcarələr”, 13 yanvar 2016-cı il tarixində dərc olunmuşdur və 1 yanvar 2019-cu il tarixində və həmin tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə tətbiq edilir.

Rəhbərlik yeni standartların həyata keçirilməsi, maliyyə hesabatlarına təsir göstərməsi və Bank tərəfindən qəbulu müddətini də nəzərə alır.

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALİ**MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
*(Azərbaycan manatı ilə)***6 PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVALENTLƏRİ**

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Nağd pul	1,391,222	2,360,808
ARMB-dəki qalıqlar	25,398,018	19,251,876
Digər banklardakı müxbir hesablar və overnayt depozitlər:		
- Azərbaycan Respublikasında	7,362	518,122
- Digər ölkələrdə	25,732,401	13,132,864
Çıxılsın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(257,324)	(136,479)
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	52,271,679	35,127,191

31 dekabr 2017-ci il tarixində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Nağd pul	ARMB-dəki qalıqlar	Digər banklardakı müxbir hesablar və overnayt depozitlər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş				
- Nağd pul	1,391,222	-	-	1,391,222
-Azərbaycan Respublikasında	-	25,398,018	7,320	25,405,338
-Digər ölkələrdə	-	-	25,475,119	25,475,119
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	1,391,222	25,398,018	25,482,439	52,271,679
Cəmi pul vəsaitləri və ekvivalentləri	1,391,222	25,398,018	25,482,439	52,271,679

31 dekabr 2016-cı il tarixində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Nağd pul	ARMB-dəki qalıqlar	Digər banklardakı müxbir hesablar və overnayt depozitlər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş				
- Nağd pul	2,360,808	-	-	2,360,808
-Azərbaycan Respublikasında	-	19,251,876	512,972	19,764,848
-Digər ölkələrdə	-	-	13,001,535	13,001,535
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	2,360,808	19,251,876	13,514,507	35,127,191
Cəmi pul vəsaitləri və ekvivalentləri	2,360,808	19,251,876	13,514,507	35,127,191

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

7 BANKLARDAN VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Rezident banklarda qısamüddətli depozitlər	14,202,420	17,894,769
Qeyri-rezident banklarda qısamüddətli depozitlər	-	934,556
Çıxılısın: dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(11,725,994)	(15,169,951)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	2,476,426	3,659,374

Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin 31 dekabr 2017-ci və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərinə balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərində bərabərdir. 31 dekabr 2017-ci il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlərin təxmini ədalətli dəyəri 2,476,426 AZN (2016: 3,659,374 AZN) olmuşdur.

Bank 2017-ci ildə heç bir depozit yerləşdirməmişdir. Keçmiş illərdə yerləşdirilmiş digər depozitlər:

2016-cı ildə Mir Business Bank-da 500,000 Avro məbləğində illik 1.0% faiz dərəcəsi ilə 6 aylıq dövr üçün depozit yerləşdirmişdir. 2017-ci il ərzində Mir Business Bank-da olan depozit tam olaraq qaytarılmışdır.

2015-ci ildə Bank Texnikabank ASC-də 5,000,000 AZN ümumi məbləğində illik 7.0% faiz dərəcəsi ilə 6 aylıq dövr üçün iki depozit yerləşdirmişdir. Sonra bu depozitlərin müddəti daha 6 aylıq müddətə uzadılmışdır.

2015-ci ildə Bank Texnikabank ASC-də 1,000,000 AZN məbləğində illik 5.0% faiz dərəcəsi ilə 6 aylıq dövr üçün depozit yerləşdirmişdir.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə Texnikabank ASC-yə qoyulmuş ümumi depozit məbləğinin qalığı 6,067,778 AZN (6,000,000 AZN əsas məbləğ və 67,778 AZN yığılmış faiz) olmuşdur.

2015-ci ildə Bank Atrabank ASC-də 2,000,000 AZN ümumi məbləğində illik 6.0% faiz dərəcəsi ilə 6 aylıq dövr üçün depozit yerləşdirmişdir. Sonra bu depozitlərin müddəti daha 6 aylıq müddətə uzadılmışdır. 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Bank Atrabank ASC-yə qoyulmuş ümumi depozit məbləğinin qalığı 2,009,000 (2,000,000 AZN əsas məbləğ və 9,000 AZN yığılmış faiz) olmuşdur.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bankın Texnikabank ASC və Atrabank ASC-də müxbir hesablarının qalığı müvafiq olaraq 11,478 AZN və 2,119,051 AZN olmuşdur (Texnikabank 431 ABŞ dolları və 5,291 avro və Atrabank 513,261 ABŞ dolları və 613,806 avro).

Texnikabank ASC və Atrabank ASC-nin lisenziyaları ARMB tərəfindən 2016-cı ildə ləğv edilmişdir. Bu banklarda yerləşdirilmiş pul vəsaitləri üçün dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat 8,517,907 (2016: 7,345,732 AZN) təşkil edir.

Bank Zaminbank ASC-də 2,000,000 avro ümumi məbləğində illik 5.0% faiz dərəcəsi ilə 6 aylıq dövr üçün iki depozit yerləşdirmişdir. Zaminbank ASC-nin lisenziyası ARMB tərəfindən 2016-cı ildə ləğv edilmişdir. 31 dekabr 2016-cı il tarixinə Bank bu depozitlər üçün 100% dərəcəsinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat ayırmışdır. Bu depozitlərin girovları daşınmaz əmlaklar olmuşdur. 2017-ci ilin dekabr ayında

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

bank girov üzərində mülkiyyət hüququ əldə etmiş və əmlakı qiymətləndirərək öz balansına götürmüşdür. Qeyd olunan depozit 2017-ci ildə mənfəət və zərər hesabına silinmişdir.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə Bankın Royal Bankdakı müddətli depozitləri 3,998,288 AZN məbləğində olmuşdur. Depozitlərin qarşılığında Royal Bank tərəfindən girov təmin olunmuşdur və bu girovun bazar dəyəri 2013-cü ilin iyun ayında qiymətləndirici firma tərəfindən 4,300,000 AZN olaraq qiymətləndirilmişdir. 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Bank bu depozitlər üçün 100% (2016: 100%) dərəcəsində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat ayırmışdır.

Bank, 2011-ci ildə bank lisenziyası Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən geri alınmış Birlikbank ASC-də 12,500,000 USD ümumi məbləğində depozit yerləşdirmişdir. Depozitin qarşılığında Birlikbank tərəfindən AMAY ticarət mərkəzinin 3-cü mərtəbəsində yerləşən 13103 m² sahəsi olan inzibati ofisləri girov kimi təmin olunmuşdur. 2016-cı ilin dekabr ayında bank girov üzərində mülkiyyət hüququ əldə etmiş və əmlakı qiymətləndirərək öz balansına götürmüşdür. Qeyd olunan depozit 2016-cı ildə mənfəət və zərər hesabına silinmişdir.

8 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Fiziki şəxslər	4,512,127	8,514,432
Hüquqi şəxslər	254,175	596,025
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (Ümumi)	4,766,302	9,110,457
Çıxılsın: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(1,411,004)	(1,948,684)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (Xalis)	3,355,298	7,161,773

Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər və avansların ədalətli dəyəri 31 dekabr 2017-ci ildə 3,355,298 AZN (31 dekabr 2016-cı il: 7,161,773 AZN) təşkil etmişdir.

2017-ci il ərzində kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Hüquqi şəxslər	Fiziki şəxslər	Cəmi
1 yanvar 2017-ci il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	147,206	1,801,478	1,948,684
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	-	-	-
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın bərpa edilməsi	(86,686)	(445,962)	(532,648)
İl ərzində bərpa edilmiş/(silinmiş) məbləğlər		(5,032)	(5,032)
31 dekabr 2017-ci il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	60,520	1,350,484	1,411,004

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

2016-cı il ərzində kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Hüquqi şəxslər	Fiziki şəxslər	Cəmi
1 yanvar 2016-cı il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	7,348,652	1,582,862	8,931,514
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	80,920	388,102	469,022
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın bərpa edilməsi	-	(59,280)	(59,280)
İl ərzində bərpa edilmiş/(silinmiş) məbləğlər	(7,282,366)	(110,206)	(7,392,572)
31 dekabr 2016-cı il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	147,206	1,801,478	1,948,684

Kredit portfelinin iqtisadi sektorlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Hüquqi şəxslər	254,175	596,025
Mənzil təmiri ilə bağlı kreditlər	2,431,854	4,103,295
Ticarət və xidmətlə bağlı kreditlər	703,823	979,695
İstehlak kreditləri	802,014	1,626,784
Avtomobil kreditləri	474,778	1,731,063
İstehsal ilə bağlı kreditlər	99,658	73,595
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (Ümumi)	4,766,302	9,110,457

Bank BMS 39-da (Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə) göstərilən kredit portfelini üzrə ehtiyat yaratma metodologiyasını tətbiq etmişdir və balans tarixinə çəkilmiş, lakin xüsusi olaraq heç bir fərdi kreditlə müəyyən olunmamış kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaratmışdır. Bankın siyasəti kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə xüsusi sübut əldə edilməmişdirsə, hər bir krediti “cari və dəyərsizləşməmiş” kimi təsniflədirməyi nəzərdə tutur. Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəfin kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girov və qiymətləndirmə parametrlərinin növlərinin qəbul edilməsi ilə bağlı təlimatlar həyata keçirilir.

Əldə olunan girovun əsas növləri aşağıdakılardır:

- daşınmaz əmlak;
- daşınar əmlak;
- əmanətlər;
- və zəmanət.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini nəzarət edir, əsas müqaviləyə əsasən əlavə girov tələb edir və kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatın adekvatlığının nəzərdən keçirilməsi zamanı alınmış girovun bazar dəyərini nəzarət edir.

Müştərilərə verilmiş kredit və avansların hər bir sinfi üzrə balans dəyəri təxminən 31 dekabr 2017-ci il və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərinə onların ədalətli dəyərinə bərabərdir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

9 İNVESTİSİYALAR

31 dekabr 2017-ci il və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərinə ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların qalıqları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Nominal Faiz %	31 dekabr 2017-ci il	Nominal Faiz %	31 dekabr 2016-cı il
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0102025514			17.30	528,547
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0102023519			16.00	525,627
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104021511			14.89	223,586
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0102012512			10.80	1,025,459
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0102009518			11.00	1,539,599
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0102005516			8.92	1,119,390
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0102005516			7.94	1,518,477
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0104013492			13.96	776,273
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0104010498			11.32	649,928
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0104010498			13.03	1,099,922
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. IS0104010498			13.96	2,217,852
AR Mərkəzi Bankı - istiqraz N. 50100652S			14.57	1,212,070
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104001547	18.39	2,107,896	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0105001553	15.00	200,859	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104007544	17.99	1,508,349	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104007544	16.32	2,287,214	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104007544	17.37	709,375	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104009540	17.90	134,770	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104009540	17.97	708,027	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104014540	13.50	989,464	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104014540	13.00	1,074,068	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104014540	13.41	408,651	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0105006552	15.00	359,249	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104022543	9.98	725,374	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0102023543	7.50	508,218	-	-

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan manatı ilə)

AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0105008558	15.00	202,059	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0105003641	12.00	3,012,286	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0102001630	11.00	1,814,001	-	-
AR Maliyyə Nazirliyi - istiqraz N. AZ0104002636	12.50	1,006,179	-	-
Central Bank of RA - notes no. 50100166S	10.01	67,026	-	-
Central Bank of RA - notes no. 50100166S	10.01	186,494	-	-
SOCAR - bonds no. AZ2001019895	5.00	338,340	-	-
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların cəmi		18,347,899		12,436,730

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

10 BİNALAR, AVADANLIQLAR VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Binalar	Mebel və Avadanlıqlar	Kompüterlər və Kommunikasiya Avadanlığı	Nəqliyyat Vasitələri	Digər Əsas Vəsaitlər	Cəmi Əsas vəsaitlər	Proqram Təminatı və Lisenziyalar	Cəmi
1 yanvar 2016-cı il tarixinə qalıq	3,682,681	8,036	24,121	80,189	-	3,795,027	33,493	3,828,520
Əlavələr	-	21,235	2,992	-	-	24,227	10,050	34,277
Yenidən qiymətləndirmə	-	-	-	-	-	-	-	-
Silinmə/Satılma	-	(17,363)	(910)	-	-	(18,273)	-	(18,273)
Köhnəlmə/amortizasiya xərcləri	(83,460)	(5,520)	(8,267)	(13,839)	-	(111,086)	(5,460)	(116,546)
Yığılmış amortizasiyanın silinməsi	-	17,363	910	-	-	18,273	-	18,273
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	3,599,221	23,751	18,846	66,350	-	3,708,168	38,083	3,746,251
Əlavələr	-	5,127	5,830	-	-	10,957	18,500	29,457
Yenidən qiymətləndirmə	-	-	-	-	-	-	-	-
Silinmə/Satılma	-	(381)	(2,228)	-	-	(2,609)	-	(2,609)
Köhnəlmə/amortizasiya xərcləri	(83,460)	(7,068)	(6,473)	(13,839)	-	(110,840)	(6,385)	(117,225)
Yığılmış amortizasiyanın silinməsi	-	381	2,228	-	-	2,609	-	2,609
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	3,515,761	21,810	18,203	52,511	-	3,608,285	50,198	3,658,483
31 dekabr 2016-cı il tarixinə dəyər	4,173,009	457,251	143,244	89,410	18,097	4,881,011	148,879	5,029,890
Yığılmış amortizasiya	(573,788)	(433,500)	(124,398)	(23,060)	(18,097)	(1,172,843)	(110,796)	(1,283,639)
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	3,599,221	23,751	18,846	66,350	-	3,708,168	38,083	3,746,251
31 dekabr 2017-ci il tarixinə dəyər	4,173,009	461,997	146,846	89,410	18,097	4,889,359	167,379	5,056,738
Yığılmış amortizasiya	(657,248)	(440,187)	(128,643)	(36,899)	(18,097)	(1,281,074)	(117,181)	(1,398,255)
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	3,515,761	21,810	18,203	52,511	-	3,608,285	50,198	3,658,483

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

11 DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Digər debitorlar	-	10,528
Məhkəmə iddiası üzrə dövlət orqanlarından alınacaq məbləğ	9,295,981	9,296,171
Cəmi digər maliyyə aktivləri	9,295,981	9,306,699
Alınmış girovlar	10,912,895	8,993,708
Müxtəlif xidmətlər üçün avans ödənişləri	24,450	15,852
Təxirə salınmış xərclər	13,670	20,012
Qeyri-maddi aktivlərin əldə edilməsi üçün avans ödənişi	140,894	-
Cəmi digər aktivlər	20,387,890	18,336,271

Bakı şəhərinin İcra Hakimiyyəti tərəfindən yeni parkın tikintisinə dair verilmiş 18 noyabr 2014-cü il tarixli sərəncama əsasən, Banka məxsus 9,295,964 AZN xalis dəyərində bina sökülmüşdür. Bu fakt qeyri-ənənəvi ticarət alacağı məbləğinin yaranmasına səbəb olmuşdur. Tərəflər kompensasiyaya dair razılığa gələ bilmirlər. Buna baxmayaraq, Bankın Rəhbərliyi inanır ki, onların şərtləri qəbul ediləcəkdir.

Hazırda Bank dəymiş zərər üzrə kompensasiya əldə etmək üçün tədbirlər görür. Bu məsələyə 1 saylı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsində baxılır. Bank binanın sökülmə tarixində xalis qalıq dəyərinə, yəni yığılmış köhnəmə çıxılmaqla yenidən qiymətləndirilmiş dəyərinə bərabər məbləğin əldə edilməsini iddia edir. Bina 3 iyul, 2013-cü il tarixində Müstəqil Qiymətləndirici Şirkət tərəfindən yenidən qiymətləndirilmişdir. Qiymətləndirilmə üçün istifadə edilmiş əsas əvəz edilmə dəyəri, diskontlaşdırılmış pul axını və bazar dəyəri metodlarının yığılı olmuşdur. Binanın qiymətləndirmədən sonrakı ədalətli dəyəri 9,400,000 AZN təşkil etmişdir.

Bank, Maliyyə Alətləri: Tanınma və Qiymətləndirmə adlı 39 saylı BMUS-un tələbinə əsasən dövlət orqanlarından alınacaq məbləğə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat yaratmamışdır. Hal-hazırda iş məhkəmə icraatındadır və məhkəmə prosesinin 2018-ci ildə yekunlaşması gözlənilir. Yekun məhkəmə qərarına əsasən bank maliyyə hesabatlarında müvafiq düzəlişləri edəcəkdir.

Bina ilkin olaraq Bankdan alınmış depozitlər üçün Royal Bank tərəfindən girov qoyulmuşdur. Bu girov dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat qarşılığında 2013-cü ildə məhkəmə qərarı ilə Bank tərəfindən əldə edilmiş, binalar və avadanlıqlar kimi tanınmış və ilkin olaraq yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə qiymətləndirilmişdir.

31 dekabr 2017-ci və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərində digər aktivlərin ədalətli dəyəri müvafiq olaraq 20,387,890 AZN və 18,336,271 AZN təşkil etmişdir.

12 DİGƏR BANKLARA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Melli İran Bank – Baş Ofis	25,626,803	54,089,202
Eksport Development Bank of İran	2,513,875	986,307
Digər bankların müxbir hesabları və overnəyət depozitləri	9,849	14,927
Digər sığorta şirkətlərinə ödəniləcək qısamüddətli borclar	2,887	2,014
Cəmi digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	28,153,414	55,092,450

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2017-ci və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərində digər banklara ödəniləcək vəsaitlərin və müddətli borc öhdəliklərinin balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərində bərabərdir. 31 dekabr 2017-ci il tarixində digər banklara ödəniləcək vəsaitlər və müddətli borc öhdəliklərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri 28,153,414 AZN (2016: 55,092,450 AZN) təşkil etmişdir.

Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər və müddətli borc öhdəliklərinə 2017-ci ildə 25,626,803 AZN (2016: 54,089,202 AZN) məbləğində vəsaitlər daxildir ki, bunlar Melli İran Bank – Baş Ofisin AZN, ABŞ dolları və Avro valyutalarında depozit və bloklanmış hesabları, habelə müxbir hesablarından ibarətdir.

2017-ci ildə 2,513,875 AZN (2016: 986,307 AZN) məbləğində vəsait Eksport Development Bank of İran bankının ABŞ dolları və Avro valyutalarında müxbir hesablarından ibarətdir.

2017-ci il ərzində Baş Ofisdən alınmış kreditlər üzrə hesablanmış 4,073,158 AZN (2,295,772 ABŞ dolları) faiz borcu Baş Ofisin razılığı ilə balansdan silinmiş və il üzrə mənfəət/zərər hesabatında tanınmışdır.

Bu borc vəsaitləri ilə bağlı Bankın əməl etməli olduğu heç bir xüsusi şərt olmamışdır.

13 MÜŞTƏRİ HESABLARI

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Dövlət müəssisələri və ictimai təşkilatlar	228,050	181,098
- Cari hesablar	227,780	180,995
- Bağlanmış müştəri hesabları	270	103
Digər hüquqi şəxslər	744,048	64,232
- Cari hesablar	714,392	37,712
- Bağlanmış müştəri hesabları	29,656	26,520
Fiziki şəxslər	1,689,680	2,113,980
- Cari hesablar	1,624,362	2,083,189
- Müddətli depozitlər	35,803	-
- Bağlanmış müştəri hesabları	29,515	30,791
Cəmi müştəri hesabları	2,661,778	2,359,310

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər	1,689,680	63.48	2,113,980	89.60
Xarici dövlətlərin digər təşkilatları	59,760	2.25	87,718	3.72
Səfirliklər və konsulluqlar	167,783	6.30	92,850	3.94
Ticarət və xidmət	184,332	6.93	15,480	0.66
Sənaye və istehsal	499,655	18.77	19,247	0.82
İctimai təşkilatlar	506	0.02	530	0.02
Tikinti və daşınmaz əmlak	19,642	0.74	1,111	0.05
Kənd təsərrüfatı	2,349	0.09	1,756	0.07
Nəqliyyat və rabitə	111	-	115	-
Digər	37,960	1.42	26,523	1.12
Cəmi müştəri hesabları	2,661,778	100.00	2,359,310	100.00

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2017-ci və 31 dekabr 2016-cı il tarixlərində müştəri hesablarının balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərində bərabərdir. 31 dekabr 2017-ci il tarixində müştəri hesablarının təxmin edilən ədalətli dəyəri 2,661,778 AZN (2016: 2,359,310 AZN) təşkil etmişdir.

14 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Ödənilməkdə olan məbləğlər	4,859	497,865
Digər maliyyə öhdəlikləri	8,120	27,949
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	12,979	525,814
Vergi öhdəliyi	92,928	89,300
Girov üzrə öhdəlik	-	451,529
Digər kreditorlar	6,220	12,568
Cəmi digər öhdəliklər	112,127	1,079,211

15 SUBORDİNASİYA BORCU

Bank 9 fevral 2017-ci il tarixində İran İslam Respublikasının Tehran şəhərində qeydiyyatdan keçmiş, Bank Melli İran Baş İdarəsi ilə Subordinasiya Borc müqaviləsi imzalanmışdır. 2-ci dərəcəli kapitalın elementi olan 9,000,000 avro məbləğində borcun son ödəmə tarixi 30 dekabr 2024-cü ildir. Borc müqabilində heç bir girov qoyulmamış və bu borc faizsiz verilmişdir. Borc beş bərabər yarımillik hissələrlə geri qaytarılacaqdır və ilk ödəniş tarixi 30 dekabr 2020-ci il olacaqdır.

Subordinasiya borcunun geri qaytarılması Bankın ləğvi halında bütün digər kreditorlardan geri ödənişindən sonra, Bankın maliyyə vəziyyət yaxşı olduqda isə, ödəmə vaxtından əvvəl həyata keçirilə bilər.

31 dekabr 2017-ci il tarixində subordinasiya borcunun təxmin edilən ədalətli dəyəri 18,276,300 AZN (2016: sıfır) təşkil etmişdir.

16 NİZAMNAMƏ KAPİTALI

Bankın qeydiyyatdan keçmiş və ödənilmiş səhmləri 31 dekabr 2017-ci il tarixinə 73,611,171 AZN təşkil etmişdir. Bankın adi səhmlərinin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdar kapitalı	Cəmi
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq	51,433,671	51,433,671
- səhmdar kapitalında artım	22,177,500	22,177,500
31 dekabr 2017-ci il tarixinə qalıq	73,611,171	73,611,171

9 fevral 2017-ci il tarixində Baş ofis ilə razılaşmaya əsasən, 22,177,500 AZN (12,500,000 ABŞ dolları) məbləğində borc nizamnamə kapitala yönəldilmişdir.

Bankın nizamnamə kapitalı 100% Bank Melli İran Baş ofisinə məxsusdur.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI**MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
*(Azərbaycan Manatı ilə)***17 FAİZ GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ**

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində aktivlər üzrə faiz gəliri		
- mümkün zərərlər üzrə ehtiyat ayrılmış aktivlər üzrə faiz gəlirləri	2,865,813	3,210,426
Ticarət üçün qiymətli kağızlar üzrə faiz gəliri	105,130	50,522
Cəmi faiz gəlirləri	2,970,943	3,260,948
Faiz gəlirləri		
-müşəri kreditləri üzrə	1,074,426	2,026,924
-banklarda və digər maliyyə institutlarda yerləşdirilmiş vəsaitlər üzrə	2,300	336,637
	1,076,726	2,363,561
-Ticarət üçün qiymətli kağızlar üzrə	105,130	50,522
-Ödəmə müddətinə qədər saxlanılan investisiya kağızları üzrə	1,789,087	846,865
Cəmi faiz gəliri	2,970,943	3,260,948
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
-Amortizasiya olunmuş maya dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri	(5,487)	(802)
Cəmi faiz xərcləri	(5,487)	(802)
Faiz xərcləri		
-Müşəri hesabları üzrə	(803)	-
-banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər üzrə	(4,684)	(802)
-Digər	(48,215)	(42,934)
Cəmi faiz xərcləri	(53,702)	(43,736)
Kreditlər üzrə ehtimal edilən zərərlədən əvvəl faiz gəliri	2,917,241	3,217,212

18 XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ GƏLİRLƏR

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər – zərər çıxılmaqla aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Dilinq əməliyyatları üzrə zərər / gəlir	253,662	(61,196)
Valyuta balanslarının yenidən qiymətləndirilməsi	(44,702)	425,189
Xalis gəlirlər	208,960	363,993

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI**MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**
31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
*(Azərbaycan Manatı ilə)***19 HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ**

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
-nağd pul əməliyyatları	27,217	38,496
-hesablaşma əməliyyatları	171,560	85,662
-digər əməliyyatlar	300	11,224
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	199,077	135,382
Haqq və komissiya xərcləri:		
-hesablaşma əməliyyatları	(49,573)	(36,059)
-nağd pul əməliyyatları	(7,122)	(1,536)
-digər əməliyyatlar	(10,960)	(6,703)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(67,655)	(44,298)
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	131,422	91,084

20 ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
İşçilərin əmək haqqı xərcləri	965,570	917,766
Vergilər, mənfəət vergisindən başqa	197,129	310,510
Hüquqi xərclər	2,305	303,200
Amortizasiya xərcləri	117,225	116,546
Binaların mühafizə xərcləri	63,651	63,299
Sığorta xərcləri	49,718	42,940
Rabitə xərcləri	40,936	42,127
Təmir və saxlanma xərcləri	63,117	39,157
SWIFT xərcləri	24,485	45,554
Kommunal xidmətlər üzrə xərclər	14,005	24,106
Peşəkar xidmətlər	25,312	29,378
Üzvlük haqları	196,000	33,000
Nəşriyyat və dəftərxana xərcləri	7,766	11,962
İcarə haqqı	6,466	6,083
Reklam xərcləri	8,503	-
Digər xərclər	48,618	56,579
Cəmi əməliyyat xərcləri	1,830,806	2,042,207

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

21 MƏNFƏƏT VERGİSİ

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Vergi bazasını (artıran)/azaldan müvəqqəti fərqlər:		
-binalar,avadanlıqlar və digər aktivlər	(1,427,225)	(150,127)
Vergi bazasını (artıran)/azaldan xalis müvəqqəti fərqlər	(1,427,225)	(150,127)
Dövrün sonuna qanunla müəyyən olunmuş vergi dərəcəsi ilə (20%) xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(285,445)	(30,025)
Dövrün əvvəlinə təxirə salınmış vergi (öhdəliyi)/aktiv	(30,025)	(33,034)
İl üzrə təxirə salınmış mənfəət vergisinə aid dəyişikliklər	(255,420)	3,009
Kapitalda nəzərə alınan təxirə salınmış gəlir/(xərc)	1,342	1,342
Mənfəətdə nəzərə alınan təxirə salınmış gəlir/(xərc)	(256,761)	1,667
	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il üzrə
Vergidən əvvəlki mənfəət / (zərər)	6,923,175	(29,270,761)
Yerli vergi dərəcəsi ilə vergi (20%)	(1,384,635)	5,854,152
Əvvəlki illər üzrə düzəlişlər	-	-
Daimi fərqlərin vergi effekti	-	-
İl üzrə tanınmamış gələcək dövrün vergi itkiləri	1,127,874	(5,852,485)
Əvvəlki illərin zərərlərinin çıxılması	-	-
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	(256,761)	1,667
Cari mənfəət vergisi xərci	-	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisində dəyişikliklər	(256,761)	1,667
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	(256,761)	1,667

BMHS və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında müvəqqəti fərqlər əmələ gəlir.

22 MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Bank daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə riskləri (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir.

Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski. Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparan bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda, Bank kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Bankın qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ölkədə fəaliyyət göstərən bütün maliyyə institutları tərəfindən riayət edilməsi məcburi hesab olunan bəzi limitlər müəyyən edir və bu limitlərə müntəzəm olaraq nəzarət edir. Qəbul edilə bilən risk səviyyəsi üzrə limitlərə faktiki olaraq hər gün nəzarət edilir. Bank tərəfindən aşağıdakı limitlər tətbiq edilir:

(1) bir borcalanın və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlara verilmiş kreditlərin məbləği aşağıdakı normalardan çox olmamalıdır:

(i) kredit tələblərinin təminatının bazar dəyəri bu kredit tələbinin məbləğinin 100 faizindən və daşınmaz əmlakla təmin olunmuş kreditlər üzrə girovun bazar dəyəri 150 faizindən az olmadığı halda Bankın birinci dərəcəli kapitalının 20 faizindən; və

(ii) kredit tələblərinin təminatının bazar dəyəri bu kredit tələblərinin məbləğinin 100 faizindən və daşınmaz əmlakla təmin olunmuş kreditlər üzrə girovun bazar dəyəri 150 faizindən az olduğu halda Bankın birinci dərəcəli kapitalının 7 faizindən;

(2) bütün iri kredit tələblərinin ümumi məbləği məcmu kapitalının 8 misindən çox olmamalıdır;

(3) Əlaqəli tərəflərə verilmiş kredit tələblərinin məbləği aşağıdakı normalardan çox olmamalıdır:

(i) Cəmi belə kreditlər Bankın məcmu kapitalının 20 faizindən; və

(ii) Onlar hüquqi şəxs olduqda bir şəxs üzrə Bankın məcmu kapitalının 10 faizindən; və ya

(iii) Onlar fiziki şəxs olduqda bir şəxs üzrə Bankın məcmu kapitalının 3 faizindən.

Bu əmsallar, Bankın yerli standartlara uyğun hazırlanmış maliyyə hesablarından çıxarılan rəqəmlər əsasında hesablanır.

Risqlərin İdarə Edilməsi Departamenti hər rüb ARMB-nin limitlərindən başqa limitlər müəyyən edir və onları nəzərdən keçirir. Bazar şərtlərində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə həmin limitlərə yenidən baxıla bilər. Limitlərin dəyişməsi ilə bağlı təklif əvvəlcə Kredit Komitəsi, sonra isə Bank Melli İranın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiqlənir.

Kredit Departamenti müntəzəm olaraq bütün limitlərin qorunub saxlanmasını təmin edir və bəzi limitlərə (bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlara verilmiş kreditlərin maksimum məbləği və əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlərin maksimum məbləği) yeni kreditlərin verilməsindən əvvəl nəzarət edir.

Bankın kredit siyasəti kreditlərin verilməsi prosesinə cəlb olunan Bankın hər bir əməkdaşının vəzifə və səlahiyyətlərini tənzimləyir, eləcə də kreditlərin verilməsi limitlərini, kreditlərə nəzarət qaydalarını, kreditlərin verilməsi prosedurlarını müəyyən edir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditin təsdiqlənməsi proseduru və səlahiyyətlərin müəyyən edilməsi. Kreditin təsdiqlənməsi prosesi Bankın Kredit Siyasətində nəzərdə tutulan prosedurlara uyğun olaraq həyata keçirilir. Kreditin təsdiqlənməsi səlahiyyətləri Bankın Kredit Komitəsi tərəfindən qoyulmuş limitlər çərçivəsində müəyyən edilir.

Kreditlərin təsdiqlənməsi üzrə səlahiyyətlər. Kredit Komitəsi Baş İdarə tərəfindən qoyulmuş limitlər çərçivəsində bütün kreditləri nəzərdən keçirir və təsdiqləyir. Kredit limitləri aşağıdakı kimidir:

- Biznes kreditləri (36 ay) – daşınmaz əmlak girovu ilə-maksimum limit 150,000 ABŞ dolları;
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər (36 ay) – daşınmaz əmlak girovu ilə-maksimum limit 50,000 ABŞ dolları;
- Depozitlərə əsaslanan – maksimum limit 400,000 ABŞ dolları;
- İran İslam Respublikasının Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dövlət idarələrində işləyən fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər - maksimum limit - 20,000 ABŞ dolları;
- Zamini olan fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – maksimum limit - 10,000 ABŞ dolları;
- Avtomobilin girov qoyulması şərti ilə avtomobil alınması məqsədilə verilmiş kreditlər – maksimum limit 10,000 ABŞ dolları

Kreditlərin verilməsindən əvvəl Bank, potensial borcalanların ətraflı qiymətləndirilməsini aparır. Bu təhlil potensial borcalanın maliyyə vəziyyətinə, bazaradakı mövqeyinə, kreditin təminatı üçün qoyulmuş girovun növünə və dəyərinə, eləcə də kredit tarixçəsinə əsaslanır.

Kreditlərin geri ödənişinə nəzarət kreditin ümumi müddəti ərzində müntəzəm şəkildə aparılır. Kreditlərin böyük hissəsi üzrə faiz ödənişləri hər ay nəzərdə tutulduğuna görə bu, Banka borcalanın maliyyə vəziyyətinə dair əlavə məlumat əldə etmək imkanı verir. Ödənişlər gecikdirildiyi halda, Problemlə İşlər Departamenti tərəfindən əlavə monitoring keçirilir. Həmin Departament Bankın aktivlərinin təhlükəsizliyi və mümkün kredit riskləri və zərərlərin azaldılmasını təmin etmək məqsədilə bütün kredit növləri üzrə monitoring aparır və monitoringin nəticələrinə dair xüsusi hesabat hazırlayaraq Bankın Kredit Komitəsinə təqdim edir. Kreditlərin böyük hissəsi üçün zəmanətlər və müxtəlif girov növləri (daşınmaz əmlak, nəqliyyat vasitələri, depozitlər və s.) şəklində təminat alınır.

Girovun qiymətləndirilməsi müstəqil peşəkar şirkətlər və girovun növü və verilmiş kreditin məbləğindən asılı olaraq Bankın peşəkar əməkdaşları tərəfindən aparılır.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatların digər iştirakçısı tərəfindən müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir.

Bank şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi prosedurları, riskləri məhdudlaşdıran limitlərdən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasətini tətbiq edir.

Kredit riskinin maksimum səviyyəsi. Bankın balans üzrə məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsi, adətən balans hesabatında maliyyə aktivlərinin balans dəyərində əks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması üçün aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi imkanı böyük əhəmiyyət kəsb etmir.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Balansdankənar maddələr, xüsusilə zamanətlər üzrə kredit riskinin maksimal səviyyəsi öhdəliyin ümumi məbləğini əks etdirir. Bankın balansdankənar maddələr üzrə kredit riski 23 sayılı “Şərti Öhdəliklər” Qeydində açıqlanır.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatların digər iştirakçısı tərəfindən müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir. Bank şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi prosedurları, riskləri məhdudlaşdıran limitlərdən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasətini tətbiq edir.

					31 dekabr 2017-ci il
	Maksimum Risk	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis Risk	Alınmış Girovlar	Əvəzləşdirmədən və alınmış girovlardan sonra xalis Risk
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	50,880,457	-	50,880,457	-	50,880,457
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	-	2,476,426	2,476,426	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,355,298	-	3,355,298	3,355,298	-
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	18,347,899	-	18,347,899	-	18,347,899
	Maksimum Risk	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis Risk	Alınmış Girovlar	31 dekabr 2016-cı il
					Əvəzləşdirmədən və alınmış girovlardan sonra xalis Risk
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	32,766,383	-	32,766,383	-	32,766,383
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	3,659,374	-	3,659,374	2,727,174	932,200
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7,161,773	-	7,161,773	7,161,773	-
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	12,436,730	-	12,436,730	-	12,436,730

Bank sektoru əsasən kredit risklərinə, mövcud maliyyə alətləri və şərti öhdəlikləri vasitəsilə məruz qalır. Bankın kredit riskləri əsasən Azərbaycan Respublikasında cəmlənmişdir. Bu risklərin, Bankın risklərin idarə edilməsi üzrə siyasətində göstərilən kredit limitləri ilə əlaqədar müddələrin pozulmamasından əmin olmaq məqsədilə mütəmadi olaraq monitoring keçirilir.

Bazar riski. Bank bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bank rəhbərliyi qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Buna baxmayaraq, bu cür yanaşmadan istifadə edilməsi bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda, müəyyən edilmiş limitlərdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısını almır.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Valyuta riski. Xarici valyuta riski xarici valyuta dəyişikliklərinin maliyyə instrumentlərinin dəyərində təsiri şəklində başa düşülür. Bank xarici valyuta məzənnə dəyişikliyinə maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin dövriyyəsinin vəziyyətinə yaradacağı enib qalxma təsirində məruz qalır.

Hesabat dövrünün sonunda Bankın məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	31 dekabr 2017-ci il Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	396,796	19,826,681	31,939,689	108,513	52,271,679
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	-	-	-	2,476,426
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,926,532	359,956	68,810	-	3,355,298
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	18,006,149	341,750	-	-	18,347,899
Binalar və avadanlıqlar	3,608,285	-	-	-	3,608,285
Qeyri-maddi aktivlər	50,198	-	-	-	50,198
Digər aktivlər	20,387,890	-	-	-	20,387,890
CƏMİ AKTİVLƏR	47,852,276	20,528,387	32,008,499	108,513	100,497,675
ÖHDƏLİKLƏR					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	2,533	14,516,313	13,634,568	-	28,153,414
Müştəri hesabları	241,608	1,474,059	946,111	-	2,661,778
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəliyi	285,445	-	-	-	285,445
Digər öhdəliklər	108,897	3,230	-	-	112,127
Subordinasiya borcu	-	-	18,276,300	-	18,276,300
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	638,483	15,993,602	32,856,979	-	49,489,064
AÇIQ BALANS VƏZİYYƏTİ	47,213,793	4,534,785	(848,480)	108,513	51,008,611

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	31 dekabr 2016-cı il Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	804,299	17,122,327	17,193,085	7,480	35,127,191
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	1,608,534	-	2,050,840	-	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7,067,592	94,181	-	-	7,161,773
Ticarət üçün qiymətli kağızlar	-	-	-	-	-
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	12,436,730	-	-	-	12,436,730
Binalar və avadanlıqlar	3,708,168	-	-	-	3,708,168
Qeyri-maddi aktivlər	38,083	-	-	-	38,083
Digər aktivlər	18,336,271	-	-	-	18,336,271
CƏMİ AKTİVLƏR	43,999,677	17,216,508	19,243,925	7,480	80,467,590
ÖHDƏLİKLƏR					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,536	33,996,804	21,094,110	-	55,092,450
Müştəri hesabları	342,398	1,818,162	198,750	-	2,359,310
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəliyi	30,025	-	-	-	30,025
Digər öhdəliklər	132,912	945,465	834	-	1,079,211
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	506,871	36,760,431	21,293,694		58,560,996
AÇIQ BALANS VƏZİYYƏTİ	43,492,806	(19,543,923)	(2,049,769)	7,480	21,906,594

Valyuta riski həssaslığı. Xarici valyuta riskinə Bankın Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən hər gün nəzarət olunur və bu risklər aşağıdakı qaydada idarə edilir:

- Hər bir xarici valyuta üzrə ARMB-nin müəyyən etdiyi açıq valyuta mövqeyi limitlərinin saxlanması;
- Hər bir valyuta üzrə xarici valyuta mövqeyinin səviyyəsi və bu valyutaların müvafiq likvidlik səviyyəsi arasında qarşılıqlı əlaqənin monitorinqi;
- Xüsusilə ABŞ dolları, Avro kimi xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişkənlik meyllərinin proqnozlaşdırılması; və
- İxrac-idxal əməliyyatları ilə məşğul olan Bankın iri müştərilərinin fəaliyyəti və bank əməliyyatlarının təhlil edilməsi.

Açıq valyuta mövqeyi limitləri. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Açıq Valyuta Mövqeyi Limitlərinin Müəyyən Edilməsi və Tənzimlənməsi haqqında Qaydalarına uyğun olaraq, Bankın hər hansı bir valyuta üzrə açıq valyuta mövqeyi Bankın məcmu kapitalının 10%-dən, bütün xarici valyutalar üzrə isə 20%-dən artıq olmamalıdır.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə yerli qanunvericiliyə uyğun müəyyən edilmiş uzun açıq valyuta mövqeyi limitləri pozulmamışdır. Beləki, bankın maksimum açıq valyuta mövqeyi 8,8% olmuşdur.

Bankın yerli qanunvericiliyə uyğun müəyyən edilmiş açıq valyuta mövqeyi onun yerli standartlara uyğun hazırlanmış hesabatları əsasında hesablanır və bu hesablama Bankın hazırkı maliyyə hesabatlarında göstərilən məlumatlardan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Faiz dərəcəsi riski. Bank bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Aşağıdakı cədvəldə Bankın məruz qaldığı faiz dərəcəsi riski üzrə ümumi təhlil əks olunur:

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsir:

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Faiz Dərəcəsi 1%	Faiz Dərəcəsi -1%	Faiz Dərəcəsi 1%	Faiz Dərəcəsi -1%
Aktivlər:				
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	24,764	(24,764)	36,594	(36,594)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	33,553	(33,553)	71,618	(71,618)
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	183,479	(183,479)	124,367	(124,367)
Öhdəliklər:				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	(281,534)	281,534	(550,925)	550,925
Subordinasiya borcu	(182,763)	182,763	-	-
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsir	(222,501)	222,501	(318,346)	318,346

Coğrafi risk

31 dekabr 2017-ci il tarixində Bankın aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT-yə üzv olan ölkələr	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	26,796,560	-	25,475,119	52,271,679
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	-	-	2,476,426
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,355,298	-	-	3,355,298
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	18,347,899	-	-	18,347,899
Digər maliyyə aktivləri	9,295,981	-	-	9,295,981
Cəmi maliyyə aktivləri	60,272,164	-	25,475,119	85,747,283
Maliyyə öhdəlikləri				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	8,986	-	28,144,428	28,153,414
Müştəri hesabları	1,230,580	-	1,431,198	2,661,778
Digər maliyyə öhdəliyi	12,979	-	-	12,979
Subordinasiya borcu	-	-	18,276,300	18,276,300
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,252,545	-	47,851,926	49,104,471
Xalis mövqe	59,019,619	-	(22,376,807)	36,642,812

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2016-cı il tarixində Bankın aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT-yə üzv olan ölkələr	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	22,125,656	-	13,001,535	35,127,191
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,734,163	-	925,211	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7,161,773	-	-	7,161,773
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiya kağızları	12,436,730	-	-	12,436,730
Digər maliyyə aktivləri	9,306,699	-	-	9,306,699
Cəmi maliyyə aktivləri	53,765,021	-	13,926,746	67,691,767
Maliyyə öhdəlikləri				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	13,498	-	55,078,952	55,092,450
Müştəri hesabları	734,528	-	1,624,782	2,359,310
Digər maliyyə öhdəliyi	525,814	-	-	525,814
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,273,840	-	56,703,734	57,977,574
Xalis mövqe	52,491,181	-	(42,776,988)	9,714,193

Aktivlər, öhdəliklər və kreditlərlə bağlı öhdəliklər adətən qarşı tərəfin fəaliyyət göstərdiyi ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir. Nağd pul, qiymətli metallar, binalar və avadanlıqlar fiziki olaraq saxlanıldığı ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir.

Digər risk konsentrasiyaları. Rəhbərlik hesabat tarixində məruz qaldığı risklər üzrə kəmiyyət göstəricilərini qiymətləndirərək risk konsentrasiyalarını müəyyən edir. Bu açıqlama, Bank daxilində əsas rəhbər işçilərə təqdim edilmiş məlumatlara əsaslanır və xarici valyuta, kredit və faiz riskləri üzrə konsentrasiya təhlillərini əks etdirir.

Likvidlik riski. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin öhdəliklər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Bank hər gün overnəyət depozitləri, müştəri hesabları üzrə hesablaşmaların aparılması, depozitlərin ödənilməsi, kreditlərin verilməsi və zəmanətlər və pul vəsaitləri vasitəsilə hesablaşmalar aparılan derivativ maliyyə vasitələri üzrə ödənişlər üçün mövcud olan pul vəsaitlərindən istifadə etmək riskinə məruz qalır. Bank yuxarıda qeyd olunan bütün tələblər üzrə öhdəliklərin eyni zamanda yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər nağd vəsait saxlamır, belə ki, təcrübəyə əsasən həmin öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün pul vəsaitlərinin lazımı səviyyəsini kifayət qədər dəqiqliklə proqnozlaşdırmaq olar. Likvidlik riskinin idarə edilməsi Bank rəhbərliyinə həvalə edilib.

Bank əsasən digər banklara ödəniləcək vəsaitlərdən ibarət olan davamlı maliyyələşdirmə bazasının saxlanması və həmçinin likvidlik üzrə gözlənilməyən tələblərin tez bir zamanda və asanlıqla yerinə yetirilməsi imkanına malik olmaq üçün likvid aktivlərin diversifikasiya edilmiş portfəllərinə sərmayə qoymağa çalışır.

Bankda likvidliyin idarə edilməsi aşağıdakı tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir: öhdəliklərin ödəmə müddətində yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan likvid aktivlər üzrə təhlilin aparılması; müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrindən istifadənin təmin edilməsi; maliyyələşdirmə ilə bağlı problemlərin

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Yaranacağı təqdirdə planların mövcud olması və qanunvericilikdə nəzərdə tutulan balans üzrə likvidlik əmsallarına riayət edilməsinə nəzarətin aparılması. Bank likvidlik əmsalını ARMB-nin tələblərinə uyğun olaraq hər ay hesablayır.

ARMB-nin təlimatlarına əsasən Bank ani likvidlik əmsalını gündəlik orta likvid aktivlərin gündəlik orta likvid öhdəliklərə nisbəti kimi hesablayır. Bu əmsal Bankın yerli standartlara uyğun hazırlanmış maliyyə hesablarından çıxarılan qalıqlara əsasən hesablanır.

Risqlərin İdarə Edilməsi Departamenti maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə likvidlik profilinə dair məlumat əldə edir, likvidlik mövqeyinə hər gün nəzarət edir və mütəmadi olaraq standart və daha əlverişsiz bazar şərtlərini əhatə edən müxtəlif ssenarilər əsasında likvidlik üzrə həssaslıq testləri aparır. Bundan sonra, Rəhbərlik Bankda kifayət qədər likvidliyin təmin edilməsi məqsədilə, əsasən banklardakı depozitlərdən və tez satıla bilən qiymətli kağızlardan ibarət olan qısamüddətli likvid aktivlər üzrə portfelin adekvatlığını təmin edir.

Risqlərin İdarə Edilməsi Departamentinin funksiyaları aşağıdakılardır:

- i. ARMB-nin minimum likvidlik tələblərinə riayət edilməsi (aktiv və öhdəliklərin faiz nisbəti 30%-dən az olmamalıdır);
- ii. pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və lazım olduqda bu barədə Bankın müdir və müdir müavinlərinə hesabat verilməsi;
- iii. likvidlik konsentrasiyası riski baxımından iri əmanətçilərin monitorinqi;
- iv. Bankın kredit fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq pul vəsaitləri hərəkətinin monitorinqi
- v. Valyuta riskləri üzrə AVM limitlərinin pozulmamasına nəzarət

Bank 31 dekabr 2017-ci il tarixinə aşağıda göstəriləyi kimi gözlənilən ödəmə müddətlərinə və likvidlik çatışmazlığına nəzarət edir:

	1 ayadək	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən artıq	Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	52,271,679	-	-	-	52,271,679
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	-	-	-	2,476,426
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	322,554	601,205	1,782,083	649,456	3,355,298
Ticarət üçün qiymətli kağızlar	253,520	2,308,755	11,873,690	3,911,934	18,347,899
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	9,295,981	9,295,981
Cəmi maliyyə aktivləri	55,324,179	2,909,960	13,655,773	13,857,371	85,747,283

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

Öhdəliklər					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	28,153,414	-	-	-	28,153,414
Müştəri hesabları	2,661,778	-	-	-	2,661,778
Digər maliyyə öhdəliyi	12,979	-	-	-	12,979
Subordinasiya borcu	-	-	-	18,276,300	18,276,300
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	30,828,171	-	-	18,276,300	49,104,471
31 dekabr 2017-ci il tarixinə xalis likvidlik çatışmazlığı	24,496,008	2,909,960	13,655,773	(4,418,929)	36,642,812
31 dekabr 2017-ci il tarixinə məcmu likvidlik çatışmazlığı	24,496,008	27,405,968	41,061,741	36,642,812	

31 dekabr 2016-cı il tarixində gözlənilən ödəmə müddətlərinə görə təhlil aşağıda göstərilir:

	1 ayadək	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən artıq	Cəmi
Aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	35,127,191	-	-	-	35,127,191
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,724,818	934,556	-	-	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	616,422	1,170,781	3,673,607	1,700,963	7,161,773
Ticarət üçün qiymətli kağızlar	3,871,060	2,294,750	6,270,920	-	12,436,730
Digər maliyyə aktivləri	10,528	-	-	9,296,171	9,306,699
Cəmi maliyyə aktivləri	42,350,019	4,400,087	9,944,527	10,997,134	67,691,767
Öhdəliklər					
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	28,716,396	-	-	26,376,054	55,092,450
Müştəri hesabları	2,359,310	-	-	-	2,359,310
Digər maliyyə öhdəliyi	525,814	-	-	-	525,814
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	31,601,520	-	-	26,376,054	57,977,574
31 dekabr 2016-cı il tarixinə xalis likvidlik çatışmazlığı	10,748,499	4,400,087	9,944,527	(15,378,920)	9,714,193
31 dekabr 2016-cı il tarixinə məcmu likvidlik çatışmazlığı	10,748,499	15,148,586	25,093,113	9,714,193	

Bank rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu Bankın idarə olunması üçün əsas amillərdir. Ümumiyyətlə, banklarda bu göstəricilərə tam uyğunluq təmin edilmir. Belə ki, əməliyyatlar çox zaman qeyri-müəyyən müddətə aparılır və fərqli xarakter daşıyır. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gəlirliliyi artırır, lakin eyni zamanda

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanan öhdəliklərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı, Bankın likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

Rəhbərlik hesab edir ki, müştəri hesablarının böyük hissəsinin “1 ayadək” statusuna malik olmasına baxmayaraq, həmin vəsaitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Bankın təcrübəsi göstərir ki, bu cür vəsaitlər Bankın fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaradır.

23 ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Məhkəmə prosedurları. Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyət gedişində Banka qarşı irəli sürülə biləcək iddialarla əlaqədar Rəhbərlik öz təxminlərinə, daxili və peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Bankın əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən bu cür qanunvericiliyə dair Rəhbərliyin şərtlərinə müvafiq orqanlar tərəfindən etiraz edilə bilər. Azərbaycan Respublikasında cərəyan edən son hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyi və mühakimələri şərh edərkən daha inandırıcı mövqə nümayiş etdirə bilər və keçmişdə nəzərdən keçirilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxa bilər. Bunun nəticəsində Banka qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanma bilər. Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2017-ci il tarixində Bankın binaları və avadanlıqları, yaxud hər hansı digər sahəsi ilə əlaqədar olaraq müqavilə üzrə kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəlikləri olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2017-ci il tarixində Bankın ləğv oluna bilməyən əməliyyat lizinqi ilə bağlı əhəmiyyətli öhdəlikləri olmamışdır (2016: sıfır).

Normativlərə və digər tələblərə uyğun hesablamalar. Rəhbərlik yerli qanunvericiliyin tələblərini şərh edərkən və Bankın aldığı borc vəsaitləri üzrə müqavilələrdə nəzərdə tutulan xüsusi şərtlərə riayət edib-etməməsini müəyyən edərkən mülahizələr irəli sürmüşdür. Bu mülahizələrə hesablamaların aparılma metodları və bu cür xüsusi şərtlərə potensial uyğunsuzluq hallarının Banka təsiri daxildir. Rəhbərlik öz yanaşmasına və istifadə etdiyi qaydalara əsasən hesab edir ki, hazırkı maliyyə hesabatlarında qeydə alınan uyğunsuzluq hallarının maliyyə hesabatlarına təsirinin müəyyən edilməsi və nəzərə alınması düzgün şəkildə aparılmışdır. Əgər rəhbərliyin yanaşmasının düzgün olmadığı sübut olunarsa, Banka qarşı cərimələr və ya digər sanksiyalar tətbiq edilə bilər.

Kreditlərlə bağlı öhdəliklər. Bu maliyyə alətlərinin əsas məqsədi lazım olduqda müştərilərə maliyyə vəsaitlərinin təqdim edilməsini təmin etməkdir.

Kreditlərin təqdim edilməsi üzrə öhdəliklərə kreditlər, zəmanətlər kreditlərin verilməsi üçün rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənməmiş məbləğlərin istifadə edilməyən hissəsi daxildir. Kreditlərin verilməsi üzrə öhdəliklər ilə əlaqədar, Bank istifadə edilməmiş məbləğlərin istifadə edilməli olduğu halda, potensial olaraq istifadə edilməmiş öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər məbləğdə zərərin yaranması riskinə məruz qalır. Lakin, kreditlərin verilməsi üzrə öhdəliklərin böyük hissəsi müştərilərin ödəmə qabiliyyəti ilə bağlı müəyyən tələblərə əməl etməsindən asılı olduğuna görə, ehtimal edilən zərərlərin məbləği istifadə edilməmiş

BANK MELLİ İRAN BAKİ FİLİALİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

öhdəliklərin ümumi məbləğindən azdır. Adətən uzunmüddətli öhdəliklər qısamüddətli öhdəliklər ilə müqayisədə daha yüksək kredit riskinə malik olduğu üçün, Bank kreditlərlə bağlı öhdəliklərin ödəmə müddətinəqədər qalan müddətə nəzarət edir.

İstifadə edilməmiş kredit xətləri, akkreditivlər və zəmanətlər üzrə müqavilədə nəzərdə tutulan ümumi borc məbləği mütləq şəkildə pul vəsaitləri üzrə gələcək tələbləri əks etdirmir, belə ki, həmin öhdəliklərin müddəti borcalana vəsaitlər təqdim edilmədən başa çata və ya ləğv oluna bilər.

24 KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə olunmasında Bankın məqsədi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (“ARMB”) kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və kapitalın adekvatlığı əmsalının 10% həcmində saxlanması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi kapital adekvatlığı əmsallarına riayət edilməsinə Bankın müdir və müdir müavinləri, Baş Mühəsib, Daxili Audit Departamentinin Direktoru tərəfindən baxılmış və təsdiqlənmiş müvafiq hesablamalardan ibarət aylıq hesabatlar vasitəsilə nəzarət edilir. Kapitalın idarə olunmasının digər məqsədləri hər il qiymətləndirilir.

ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı mövcud tələblərinə görə banklar: (a) məcmu kapitalın minimum məbləğini 50 milyon AZN həcmində saxlamalı; (b) məcmu kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (“məcmu kapitalın adekvatlığı əmsalı”) minimum 10% və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (“1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlığı əmsalı”) minimum 5% və ya yuxarı saxlanılmasını təmin etməlidir.

ARMB-nin kapital adekvatlığı əmsalı

ARMB banklardan minimum kapital adekvatlığı əmsalının 10% (2016: 10%) olmasını tələb edir. 31 dekabr 2017-ci və 2016-cı il tarixlərinə Bankın kapitalın adekvatlığı nisbəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
1-ci dərəcəli kapital	44,066,691	21,889,191
2-ci dərəcəli kapital	25,501,659	212,466
Çıxılsın: kapitaldan tutulmalar	(50,198)	(38,083)
Cəmi məcmu kapital	69,518,152	22,063,574
Riski ölçüləbilən aktivlər	53,010,556	46,377,906
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsalı	131%	47%
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı	83%	47%

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti, bankların nizamnamə kapitalının minimal olaraq 50 milyon AZN məbləğində saxlanması haqqında qərar qəbul etmişdir. Məcmu kapitalın minimal məbləği üzrə olan tələb 1 yanvar 2015-ci il tarixindən başlayaraq qüvvəyə minmişdir.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə cəmi məcmu kapital 69,518,152 AZN təşkil etmişdir ki, bu da ARMB-nin normativlərinə uyğundur.

31 dekabr 2016-cı il tarixinə cəmi məcmu kapital 22,063,574 AZN təşkil etmişdir ki, bu da ARMB-nin təyin etdiyi normativləri ciddi şəkildə pozurdu. Bank Melli İran Bakı filialının məcmu kapital göstəricisinin bir sıra

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasının kommertsiya banklarında (Royal Bank, Zamin Bank, Texnika Bank, Atra Bank və Birlik Bank) yerləşdirilmiş aktivlər üzrə 100 % ehtiyat yaradılması nəticəsində kəskin şəkildə azalmışdır. Bununla əlaqədar, filial 9 fevral 2017 tarixdə Nizamnamə kapitalını Baş Ofisin vəsaiti hesabına 22,177,500 AZN məbləğdə artırmışdı. Həmçinin, Baş Ofisdən 8 (səkkiz) il müddətinə 9,000,000 avro məbləğdə məcmu kapitalın 2-ci dərəcəli elementi olan subordinasiya borc öhdəliyi alınmışdır.

Rəhbərlik 31 dekabr 2017-ci il tarixində Bank tərəfindən ARMB-nin digər bütün normalarına riayət edildiyini hesab edir.

25 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Balans Dəyəri	Ədalətli Dəyər	Balans Dəyəri	Ədalətli Dəyər
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	52,271,679	52,271,679	35,127,191	35,127,191
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	2,476,426	3,659,374	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,355,298	3,355,298	7,161,773	7,161,773
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	18,347,899	18,347,899	12,436,730	12,436,730
Digər maliyyə aktivləri	9,295,981	9,295,981	9,306,699	9,306,699
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində cəmi maliyyə aktivləri	85,747,283	85,747,283	67,691,767	67,691,767

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Balans Dəyəri	Ədalətli Dəyər	Balans Dəyəri	Ədalətli Dəyər
Maliyyə Öhdəlikləri				
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	28,153,414	28,153,414	55,092,450	55,092,450
Müştəri hesabları	2,661,778	2,661,778	2,359,310	2,359,310
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,979	12,979	525,814	525,814
Subordinasiya borcu	18,276,300	18,276,300	-	-
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində cəmi maliyyə öhdəlikləri	49,104,471	49,104,471	57,977,574	57,977,574

26 MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN QIYMƏTLƏNDİRMƏ KATEQORİYALARI ÜZRƏ TƏQDİM EDİLMƏSİ

BMS 39, *Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi* Standartına uyğun olaraq Bank maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirir: (a) kreditlər və debitor borcları; (b) satıla bilən maliyyə aktivləri; (c) ödəniş tarixinədək saxlanılan maliyyə aktivləri və (d) mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri ("MZƏD").

"Mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri" kateqoriyası iki alt-kateqoriyaya bölünür: (i) ilkin uçot zamanı bu kateqoriyaya aid edilmiş aktivlər və (ii) ticarət üçün maliyyə aktivləri.

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Kreditlər və debitor borcları	Satıla bilən aktivlər	Cəmi
Maliyyə aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	52,271,679	-	52,271,679
Nağd pul	1,391,222	-	1,391,222
ARMB-dəki qalıqlar	25,398,018	-	25,398,018
Müxbir hesablar	25,482,439	-	25,482,439
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	2,476,426	-	2,476,426
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,355,298	-	3,355,298
Fiziki şəxslər	4,512,127	-	4,512,127
Hüquqi şəxslər	254,175	-	254,175
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(1,411,004)	-	(1,411,004)
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	18,347,899	-	18,347,899
Digər maliyyə aktivləri	9,295,981	-	9,295,981
Cəmi maliyyə aktivləri	85,747,283	-	85,747,283
Qeyri-maliyyə aktivləri	14,750,392	-	14,750,392
Cəmi aktivlər	100,497,675	-	100,497,675

31 dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Kreditlər və debitor borcları	Satıla bilən aktivlər	Cəmi
Maliyyə aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	35,127,191	-	35,127,191
Nağd pul	2,360,808	-	2,360,808
ARMB-dəki qalıqlar	19,251,876	-	19,251,876
Müxbir hesablar	13,514,507	-	13,514,507
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	3,659,374	-	3,659,374
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7,161,773	-	7,161,773
Fiziki şəxslər	596,025	-	596,025
Hüquqi şəxslər	8,514,432	-	8,514,432
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(1,948,684)	-	(1,948,684)
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya kağızları	12,436,730	-	12,436,730
Digər maliyyə aktivləri	9,306,699	-	9,306,699
Cəmi maliyyə aktivləri	67,691,767	-	67,691,767
Qeyri-maliyyə aktivləri	12,775,823	-	12,775,823
Cəmi aktivlər	80,467,590	-	80,467,590

BANK MELLİ İRAN BAKI FİLİALI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

27 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar eyni Bankın nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa da diqqət yetirilir.

	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2016-cı il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər		4,766,302		9,110,457
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr	-		-	
- bankın rəhbər inzibatçı işçiləri və onların yaxınları	6,491		155,596	
Ehtimal edilən zərər üzrə ehtiyat		(1,411,004)		(1,947,684)
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr	-		-	
- bankın rəhbər inzibatçı işçiləri və onların yaxınları	(65)		(1,556)	
Müştəri hesabları		2,661,778		2,359,310
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr	-		-	
- bankın rəhbər inzibatçı işçiləri və onların yaxınları	47,511		20,577	

Əsas idarəedici personala ödənişlər haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixində bitən il
Qısamüddətli ödənişlər - əmək haqqları və mükafatlar	168,294	162,836
Cəmi	168,294	162,836

31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il ərzində Bankın müdir və müdir müavinlərindən ibarət olan əsas idarəedici personalın əmək haqqı xərcləri maaş və müavinətlərdən ibarət olmuş və BMS 19 "İşçilərə verilən mükafatlar" Standartına uyğun olaraq qısamüddətli ödənişlər kimi təsnifləşdirilmişdir.

28 HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra açıqlanma üçün heç bir əhəmiyyətli əməliyyat qeydə alınmamışdır.